Sprawozdanie Finansowe
FAMUR S.A. za rok 2012

Katowice
15 marzec 2013

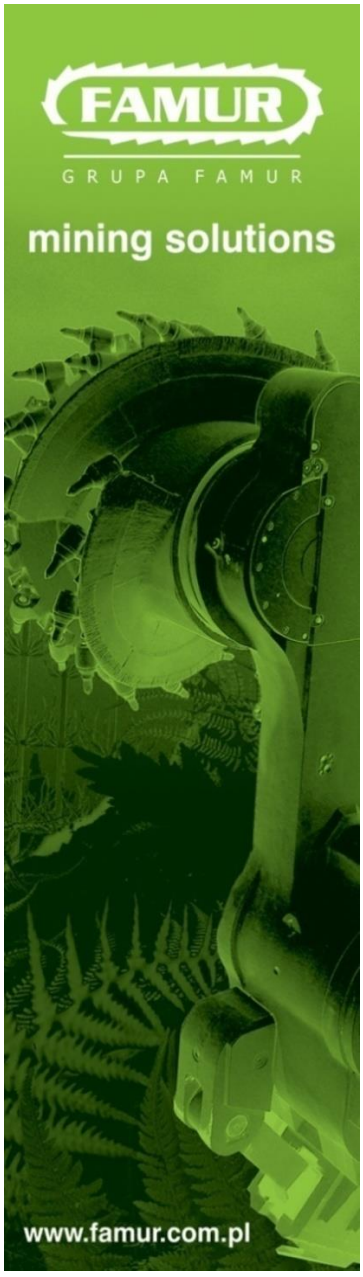

SPIS TREŚCI

DANE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF 6
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2012 7
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW 8
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2012 8
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2011 DO 31 GRUDNIA 2011 8
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2012 11
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2012 13
1. INFORMACJE OGÓLNE 13
2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI 15
1) Oświadczenie o zgodności 18
2) Zmiany zasad rachunkowości 18
3) Inwestycje w podmioty stowarzyszone 18
4) Wartość firmy 19
5) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży 19
6) Leasing 19
a) Jednostka jako leasingodawca 19
b) Jednostka jako leasingobiorca 20
7) Waluty obce 20
a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji 20
b) Transakcje i salda 20
8) Świadczenia pracownicze 21
9) Metody wyceny 21
10) Ujmowanie przychodów 22
a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów 22
b) Przychody z tytułu odsetek 22
c) Przychody z tytułu dywidend 22
d) Przychody z tytułu leasingu 22
11) Kontrakty długoterminowe 23
12) Ujmowanie kosztów 23
13) Pozostałe przychody i koszty operacyjne 23
14) Przychody i koszty finansowe 23
15) Koszty odsetek 23

16) Podatki 24
a) Podatek dochodowy bieżący 24
b) Podatek dochodowy odroczony 24
c) Inne podatki 25
17) Rzeczowe aktywa trwałe 25
18) Kombajny 26
19) Nieruchomości inwestycyjne 26
20) Wartości niematerialne 26
a) Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie – Koszty badań i prac rozwojowych 27
b) Oprogramowanie komputerów 27
21) Utrata wartości 27
22) Zapasy 28
23) Odpisy aktualizujące wartość zapasów 28
24) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym 29
25) Instrumenty finansowe 29
26) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy 30
27) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe 30
28) Należności z tytułu dostaw i usług 31
29) Pozostałe należności 31
30) Inwestycje w papiery wartościowe i udziały w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych 31
31) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty 31
32) Rozliczenia międzyokresowe kosztów 31
a) Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów 31
b) Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów 31
33) Rozliczenia międzyokresowe przychodów 32
34) Kapitały własne 32
35) Rezerwy 32
36) Kredyty bankowe 33
37) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe 33
38) Zamienne instrumenty dłużne 33
39) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług 33
40) Zobowiązania z tytułu postępowania układowego. 33
41) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń 33
42) Płatności instrumentami kapitałowymi 33
43) Dotacje 34
44) Zysk przypadający na jedną akcję 34
45) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności 34

46) Prezentacja w Sprawozdaniu z Przepływów Pieniężnych oraz w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej udzielonych i zaciągniętych pożyczek w ramach Grupy i poza Grupę 35
47) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych 35
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY 37
4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE 37
5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI 40
6. ZYSK NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ 40
7. KOSZTY ZATRUDNIENIA 41
8. INNE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE 41
9. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE 42
10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ 43
11. PODATEK DOCHODOWY 44
12. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY 45
13. DYWIDENDY 45
14.ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ 45
15. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU SPÓŁKI 46
16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r. 47
17. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE 49
18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE 51
19. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE 51
20. AKTYWA FINANSOWE 51
21. ZAPASY 51
22. KONTRAKTY DŁUGOTERMINOWE 52
23. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO 52
24. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE 52
25. KREDYTY I POŻYCZKI 55
26. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE 59
27. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM 59
28. PODATEK ODROCZONY 59
29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO 60
30. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE 60
31. REZERWY 61
32. KAPITAŁ PODSTAWOWY 62
33. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOSCI NOMINALNEJ 62
34. ZYSKI ZATRZYMANE 62
35. SPRZEDAŻ SPÓŁEK ZALEŻNYCH 62
36. POŁĄCZENIE SPÓŁEK 62

37. INSTRUMENTY FINANSOWE 62
38. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM....64
39. ZYSKI/STRATY NETTO ORAZ PRZYCHODY/KOSZTY Z TYTUŁU INTRUMENTÓW FINANSOWYCH....67
40. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 68
41. DOTACJE....70
42. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE....70
43.INFORMACJA O ZNACZĄCYCH TRANSAKCJACH Z KLIENTAMI....70
44. WYNAGRODZENIE INSTRUMENTAMI KAPITAŁOWYMI SPÓŁKI 70
45. PROGRAM ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH....70
46. KOREKTA BŁĘDU 70
47. INFORMACJE DODATKOWE 70
48. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU 71
49. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI 72
50. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU....76
51. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH....77

DANE DOTYCZĄCE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO WG MSR/MSSF

Wybrane dane finansowe	PLN Rok 2012 od 01.01.2012 do 31.12.2012	PLN Rok 2011 od 01.01.2011 do 31.12.2011	EURO Rok 2012 od 01.01.2012 do 31.12.2012	EURO Rok 2011 od 01.01.2011 do 31.12.2011
Przychody netto ze sprzedaży	830 346 228,83	332 038 967,61	198 952 038,73	80 200 711,97
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	102 246 606,81	99 041 642,54	24 498 420,26	7 813 785,50
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	75 043 445,01	12 732 879,15	17 980 507,24	3 075 500,39
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	102 246 606,81	99 041 642,54	24 498 420,26	23 922 524,22
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	179 420 420,00	73 634 265,47	42 989 366,49	17 785 624,86
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-76 407 318,73	-249 991 158,49	-18 307 293,16	-60 382 879,28
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-60 017 773,33	163 684 650,05	-14 380 336,72	39 536 400,10
Przepływy pieniężne netto razem	42 995 327,94	-12 672 242,97	10 516 933,60	-3 060 854,32
Aktywa razem	1 089 801 382,53	874 774 242,95	266 572 423,69	198 056 113,69
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	536 287 972,22	423 507 439,45	131 179 485,40	95 885 582,20
Zobowiązania długoterminowe	100 981 181,37	114 319 404,40	24 700 646,10	25 882 857,36
Zobowiązania krótkoterminowe	283 272 544,51	251 293 160,80	69 290 285,34	56 894 847,13
Kapitał własny	553 513 410,31	451 266 803,50	135 392 938,29	102 170 531,49
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	553 513 410,31	451 266 803,50	135 392 938,29	102 170 531,49
Kapitał zakładowy	4 815 000,00	4 815 000,00	1 177 779,95	1 090 155,77
Liczba akcji (w szt.)	481 500 000	481 500 000	481 500 000	481 500 000
Zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	0,21	0,21	0,05	0,05
Rozwodniony zysk (strata) netto na jedną akcję zwykłą	0,21	0,21	0,05	0,05
Wartość księgowa na jedną akcję	1,15	0,94	0,28	0,21
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję	1,15	0,94	0,28	0,21
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję				

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu przeliczono na walutę euro w następujący sposób:

-pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za rok 2012 roku (odpowiednio za rok 2011) przeliczono wg kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kurs ten za rok 2012 wyniósł 1 euro = 4,1736 zł i odpowiednio za rok 2011 roku wyniósł 1 euro = 4,1401 zł

-pozycje bilansowe przeliczone wg średniego kursu ogłoszonego przez NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Kurs ten wyniósł na 31 grudnia 2012 roku 1 EUR = 4,0882 zł; na 31 grudnia 2011 roku 1 EUR = 4,4168

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2012

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	NOTA	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
		PLN	PLN
Działalność kontynuowana			
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:		830 346 228,83	332 038 967,61
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	3	650 884 164,31	252 247 736,05
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	3	179 462 064,52	79 791 231,56
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		638 868 408,50	264 349 676,62
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	6	471 578 747,39	185 540 131,75
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		167 289 661,11	78 809 544,87
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)		191 477 820,33	67 689 290,99
IV. Koszty sprzedaży		11 317 610,23	4 450 850,38
V. Koszty ogólnego zarządu		57 403 982,53	35 908 713,91
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)		122 756 227,57	27 329 726,70
VII. Pozostałe przychody operacyjne	8	64 191 308,21	20 605 107,77
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		367 129,71	0,00
2. Inne przychody operacyjne		63 824 178,50	20 605 107,77
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	8	111 904 090,77	35 201 955,32
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0,00	118 250,26
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		13 020 534,29	6 514 860,18
3. Inne koszty operacyjne		98 883 556,48	28 568 844,88
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)		75 043 445,01	12 732 879,15
X. Przychody finansowe	9	82 482 348,85	42 812 400,40
1. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	13	46 941 846,19	34 520 193,35
- od jednostek powiązanych		46 941 846,19	34 520 193,35
2. Odsetki, w tym:		19 609 327,61	3 418 818,41
- od jednostek powiązanych		66 012,51	1 073 795,25
3. Inne		15 931 175,05	4 873 388,64
XI. Koszty finansowe	9	47 172 339,57	22 480 823,25
1. Odsetki, w tym:		18 111 046,33	10 747 130,01
- dla jednostek powiązanych		7 511 276,33	3 474 967,62
2. Strata ze zbycia inwestycji		297 800,04	63 216,24
3. Aktualizacja wartości inwestycji		5 011 297,09	0,00
4. Inne		23 752 196,11	11 670 477,00
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI+/-XII)		110 353 454,29	33 064 456,30
XIII. Zysk (strata) brutto (XIII-XIV+XV)		110 353 454,29	33 064 456,30
XIV. Podatek dochodowy	11	8 106 847,48	714 602,95
a) część bieżąca		17 507 772,00	992 548,00
b) część odroczona		-9 400 924,52	-277 945,05
XV. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		102 246 606,81	32 349 853,35
XVI. Działalność zaniechana	10	0,00	66 691 789,19
XVII. Zysk netto, w tym przypadający:		102 246 606,81	99 041 642,54
XVIII. akcjonariuszom podmiotu dominującego		102 246 606,81	99 041 642,54
XIX. akcjonariuszom mniejszościowym		0,00	0,00
Zysk (strata) netto (zanualizowany)		102 246 606,81	99 041 642,54
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (udziałów)		481 500 000,00	481 500 000,00
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (udział) w zł		0,21	0,21
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą dla dz. kontynuowanej		0,21	0,07
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (dział) w zł		0,21	0,21
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję dla dz.kontynuowanej		0,21	0,07

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012 PLN	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011 PLN
Zysk netto z działalności kontynuowanej	102 246 606,81	32 349 853,35
Zysk z działalności zaniechanej		66 691 789,19
Całkowite dochody ogółem	102 246 606,81	99 041 642,54
Przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	102 246 606,81	99 041 642,54

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2012

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	*Razem*	*Kapitał własny Razem*
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na 1 stycznia 2012r.	4 815 000,00	340 854 898,61	105 596 904,89	451 266 803,50	451 266 803,50
Zysk (strata) netto			102 246 606,81	102 246 606,81	102 246 606,81
Pozostałe całkowite dochody					
Przeniesienie zysku na kap. zapasowy		99 041 642,54	- 99 041 642,54		
Stan na 31 grudnia 2012 r.	**4 815 000,00**	**439 896 541,15**	**108 801 869,16**	**553 513 410,31**	**553 513 410,31**

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2011 DO 31 GRUDNIA 2011

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane	*Razem*	*Kapitał własny Razem*
	PLN	PLN	PLN	PLN	PLN
Stan na 1 stycznia 2011r.	4 815 000,00	572 186 733,38	67 203 188,19	644 204 921,57	644 204 921,57
Zysk (strata) netto			99 041 642,54	99 041 642,54	99 041 642,54
Pozostałe całkowite dochody					
dywidenda		- 231 326 811,81	- 67 203 188,19	- 298 530 000,00	- 298 530 000,00
połączenie spółek		- 5 022,96	6 555 262,35	6 550 239,39	6 550 239,39
Stan na 31 grudnia 2011 r.	**4 815 000,00**	**340 854 898,61**	**105 596 904,89**	**451 266 803,50**	**451 266 803,50**

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ SPORZĄDZONE NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2012

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	NOTA	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
		PLN	PLN
A k t y w a			
I. Aktywa trwałe		**711 030 401,35**	**605 888 466,98**
1. Wartości niematerialne, w tym:	16	19 581 903,49	22 119 125,41
2. Rzeczowe aktywa trwałe:		288 434 774,93	239 981 422,83
2.1. Środki trwałe	17	282 791 227,27	235 992 012,89
2.2. Środki trwałe w budowie		5 643 547,66	3 989 409,94
3. Należności długoterminowe		22 452 621,16	1 623 392,10
3.1. Od jednostek powiązanych		13 159 350,52	1 623 392,10
3.2. Od pozostałych jednostek	23	9 293 270,64	0,00
4. Inwestycje długoterminowe		356 433 370,19	337 491 175,22
4.1. Długoterminowe aktywa finansowe		356 433 370,19	337 491 175,22
a) w jednostkach powiązanych, w tym:	20	356 383 370,19	337 441 175,22
b) w pozostałych jednostkach		50 000,00	50 000,00
5. Pozostałe aktywa długoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)		1 765 087,49	646 862,53
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	22 362 644,09	4 026 488,89
II. Aktywa obrotowe		**378 770 981,18**	**268 885 775,97**
1. Zapasy	21	89 578 232,12	64 893 809,16
2. Należności krótkoterminowe	24	222 237 743,64	158 738 450,19
2.1. Z tytułu leasingu finansowego	23	19 768 300,41	1 663 944,71
2.2. Z tytułu dostaw i usług		187 037 224,84	137 417 725,82
2.3. Z tytułu podatków, w tym:		499 059,00	10 649 838,72
2.3.1. Z tytułu bieżącego podatku dochodowego		336 758,00	2 166 979,00
2.4. Pozostałe należności		14 933 159,39	9 006 940,94
3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe		19 822 317,44	39 679 408,43
3.1.Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe dotyczące pozostałych jednostek		19 822 317,44	39 679 408,43
4. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		45 322 253,38	2 326 925,44
5. Pozostałe aktywa krótkoterminowe (rozliczenia międzyokresowe)	24	1 810 434,60	3 247 182,75
A k t y w a r a z e m		**1 089 801 382,53**	**874 774 242,95**

P a s y w a		Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
I. Kapitał własny		**553 513 410,31**	**451 266 803,50**
1. Kapitał zakładowy	32	4 815 000,00	4 815 000,00
2. Kapitał zapasowy	33	439 896 541,15	340 854 898,61
3. Zyski zatrzymane	34	108 801 869,16	105 596 904,89
A. Kapitał przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego		553 513 410,31	451 266 803,50
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania		**536 287 972,22**	**423 507 439,45**
1. Rezerwy na zobowiązania		118 298 392,03	23 205 629,13
1.1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	17 506 162,13	8 570 931,46
1.2. Rezerwa na świadczenia pracownicze	31	15 407 517,02	6 850 578,97
a) długoterminowa		8 624 419,05	4 747 046,36
b) krótkoterminowa		6 783 097,97	2 103 532,61
1.3. Pozostałe rezerwy	31	85 384 712,88	7 784 118,70
a) długoterminowe		11 253 419,93	368 589,32
b) krótkoterminowe		74 131 292,95	7 415 529,38
2. Zobowiązania długoterminowe		100 981 181,37	114 319 404,40
2.1. Kredyty i pożyczki	25	71 914 926,72	114 104 709,02
2.2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	29	29 066 254,65	214 695,38
3. Zobowiązania krótkoterminowe	30	283 272 544,51	251 293 160,80
3.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług:		93 290 641,91	89 189 810,65
3.1.1. Z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych		39 499 606,51	56 634 156,19
3.1.2. Z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych		53 791 035,40	32 555 654,46
3.2. Zaliczki otrzymane na dostawy		20 486 830,51	14 130 290,94
3.3. Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń		3 349 344,30	3 173 785,16
3.4. Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:		7 911 008,03	3 806 488,10
3.4.1. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		0,00	480,00
3.5. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	29	14 880 279,04	899 698,12
3.6. Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	25	139 174 770,28	128 554 831,01
3.7. Inne		4 179 670,44	11 538 256,82
4. Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)		33 735 854,31	34 689 245,12
III. Zobowiązania związane bezpośrednio z aktywami trwałymi klasyfikowane jako przeznaczone do zbycia			
P a s y w a r a z e m		**1 089 801 382,53**	**874 774 242,95**

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 DO 31 GRUDNIA 2012

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	NOTA	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
		PLN	PLN
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia	40		
I. Zysk (strata) brutto (z rachunku zysków i strat)		110 353 454,29	99 756 245,49
w tym działalność zaniechana			66 691 789,19
II. Korekty razem		69 066 965,71	- 26 121 980,02
1. Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia		-	-
2. Amortyzacja		62 358 060,40	41 301 016,77
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		- 4 013 505,18	
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		- 28 929 257,42	- 88 966 675,64
5. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej		7 490 343,07	1 061 509,09
6. Zmiana stanu rezerw		86 157 532,23	30 447,70
7. Zmiana stanu zapasów		- 24 684 422,96	- 22 069 091,21
8. Zmiana stanu należności		-107 433 004,51	- 87 878 261,70
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów		96 601 502,70	142 089 585,54
10. Podatek dochodowy zapłacony		- 17 845 415,00	- 6 084 925,00
11. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		- 634 867,62	13 001 662,90
12. Inne korekty		-	- 18 607 248,47
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)		**179 420 420,00**	**73 634 265,47**
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		22 460 812,03	264 189 515,43
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		1 298 163,25	1 435 979,24
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne		-	-
3. Z aktywów finansowych, w tym:		21 162 648,78	259 095 671,88
a) w jednostkach powiązanych		21 162 648,78	259 087 671,88
- zbycie aktywów finansowych		713 288,72	1 400 000,00
- dywidendy i udziały w zyskach		9 391 088,47	87 863 876,63
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych i krótkoterminowych		11 000 000,00	168 750 000,00
- odsetki		58 271,59	1 073 795,25
- inne wpływy z aktywów finansowych		-	-
b) w pozostałych jednostkach		-	8 000,00
- zbycie aktywów finansowych		-	8 000,00
4. Inne wpływy inwestycyjne		-	3 657 864,31
II. Wydatki		98 868 130,76	514 180 673,92
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		58 253 549,94	86 505 820,02
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne		-	-
3. Na aktywa finansowe, w tym:		40 614 580,82	427 674 853,90
a) w jednostkach powiązanych		40 614 580,82	427 674 853,90
- nabycie aktywów finansowych		24 964 580,82	254 764 853,90
- udzielone pożyczki długoterminowe i krótkoterminowe		15 650 000,00	172 910 000,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)		**- 76 407 318,73**	**- 249 991 158,49**
w tym działalność zaniechana			**66 691 789,19**

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	230 475 225,00	348 150 209,92
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		
2. Kredyty i pożyczki, w tym:	230 475 225,00	348 150 209,92
pożyczki zaciągnięte od jednostek powiązanych	230 475 225,00	216 800 000,00
II. Wydatki	290 492 998,33	184 465 559,87
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	-	
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		57 780 850,00
3. Inne, niż wpłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
4. Spłaty kredytów i pożyczek, w tym:	260 989 029,31	115 740 798,20
spłata pożyczek zaciągniętych od jednostek powiązanych	232 815 171,70	115 740 798,20
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	11 775 255,98	938 606,85
8. Odsetki, w tym:	17 728 713,04	10 005 304,82
odsetki zapłacone jednostkom powiązanym	7 038 490,23	3 098 380,96
9. Inne wydatki finansowe	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	**- 60 017 773,33**	**163 684 650,05**
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	**42 995 327,94**	**- 12 672 242,97**
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	**42 995 327,94**	**- 12 672 242,97**
F. Środki pieniężne na początek okresu	2 326 925,44	14 999 168,41
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	**45 322 253,38**	**2 326 925,44**

Sprawozdanie finansowe zostało zaakceptowane przez Zarząd Spółki dnia 15 marca 2013 roku oraz podpisane w imieniu Zarządu przez:

_____
Waldemar Łaski - Prezes Zarządu

_____
Beata Zawiszowska - Wiceprezes Zarządu

_____
Ireneusz Tomecki - Wiceprezes Zarządu

_____
Adam Wojciechowski - Wiceprezes Zarządu

_____
Ryszard Bednarz - Wiceprezes Zarządu

Katowice, dnia 15 marca 2013

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPORZĄDZONEGO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2012

1. INFORMACJE OGÓLNE

I. Dane Spółki:

Nazwa: FAMUR SA

Siedziba: : Katowice , ul. Armii Krajowej 51

Podstawowy przedmiot działalności:

- produkcja maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa (PKD 29.52 A)
- leasing finansowy (PKD 65.21 Z)
- pozostałe formy udzielania kredytów, w zakresie pożyczek pieniężnych poza systemem bankowym (PKD 65.22 Z)
- pozostałe pośrednictwo finansowe, gdzie indziej nie sklasyfikowane (PKD 65.23Z)
- zagospodarowanie i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek (PKD 70.11.Z)
- kupno i sprzedaż nieruchomości na rachunek własny (PKD 70.12. Z)
- wynajem nieruchomości na rachunek własny (PKD70.20. Z)
- wynajem samochodów osobowych (PKD 71.10. Z)
- wynajem pozostałych środków transportu lądowego (PKD 71.21. Z)
- wynajem pozostałych maszyn i urządzeń (PKD 71.34. Z)
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu (PKD 51.57. Z)
- pozostała sprzedaż hurtowa nie wyspecjalizowana (PKD 51.70. B)
- działalność rachunkowa księgowa, doradztwo podatkowe (PKD 69.20.Z)

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy w Katowicach – Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000048716

II. Czas trwania Jednostki:

Nieograniczony.

III. Okres objęty sprawozdaniem finansowym: 01.01.2012 –31.12.2012.

1. Skład organów Jednostki według stanu na dzień 31.12.2012 r.:

Zarząd:

Na dzień 31.12.2012 r. w skład Zarządu wchodzili:

Waldemar Łaski	Prezes Zarządu
Ryszard Bednarz	Wiceprezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Ireneusz Tomecki	Wiceprezes Zarządu
Adam Wojciechowski	Wiceprezes Zarządu

Rada Nadzorcza:

Skład RN na dzień 31.12.2012r.

Tomasz Domogała	Przewodniczący RN
Jacek Domogała	Wiceprzewodniczący RN
Jacek Osowski	Członek RN
Czesław Kisiel	Członek RN
Tadeusz Uhl	Sekretarz RN

2. Zmiany w składzie Zarządu Spółki:

Na dzień 01.01.2012r. w skład zarządu wchodzili:

Waldemar Łaski	Prezes Zarządu
Ryszard Bednarz	Wiceprezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu
Ireneusz Tomecki	Wiceprezes Zarządu
Adam Wojciechowski	Wiceprezes Zarządu
Jarosław Fotyga	Wiceprezes Zarządu

Z dniem 10 maja 2012 r. rada Nadzorcza FAMUR SA odwołała z Zarządu spółki FAMUR SA Pana Jarosława Fotygę, pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu. Rada Nadzorcza nie podała powodów odwołania.

3. Zmiany w Radzie Nadzorczej Spółki

W roku 2012 nie wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki FAMUR SA.

IV. Roczne sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości - nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności.

V. Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31.12.2012 roku zgodnie z zasadami zawartymi w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości w kształcie zatwierdzonym przez UE. Sprawozdanie z sytuacji finansowej wraz z notami sporządzono na dzień 31.12.2012 roku , analogicznie okres porównawczy na dzień 31.12. 2011. Rachunek Zysków i Strat, Sprawozdanie z całkowitych dochodów, Zestawienie Zmian w Kapitale Własnym , Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych wraz z notami zostały sporządzone za okres od 01.01.2012 roku do 31.12.2012 roku , analogicznie za okres porównawczy od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 roku. Sprawozdanie sporządzono w złotych.

VI. Organem zatwierdzającym roczne sprawozdanie spółki FAMUR S.A. zgodnie ze statutem jest Walne Zgromadzenie.

VII. Zarząd podpisuje i składa sprawozdanie finansowe Jednostki razem z opinią i raportem biegłego rewidenta do Rady Nadzorczej celem oceny.

VIII . Dniem zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji jest dzień zatwierdzenia go przez kierownictwo jednostki w celu przedłożenia członkom Rady Nadzorczej. Do dnia zatwierdzenia sprawozdania do publikacji możliwe jest jeszcze wniesienie korekt do sprawozdania finansowego.

IX. Rada Nadzorcza dokonuje oceny sprawozdania finansowego Jednostki i sporządza opisowe sprawozdanie z oceny Walnemu Zgromadzeniu.

2. STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Sprawozdanie finansowe sporządzono stosując jednolite zasady rachunkowości w odniesieniu do podobnych transakcji oraz innych zdarzeń następujących w zbliżonych okolicznościach.
Spółka FAMUR SA prowadzi księgi zgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości . Sprawozdanie finansowe za rok 2012 zostało sporządzone zgodnie z zasadami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej / MSSF / zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Jednostkę przedstawione zostały poniżej.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2012
Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie od początku 2012 roku:

- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"** – przeniesienia aktywów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 7 października 2010 roku. Celem zmian jest polepszenie jakości informacji o przekazanych aktywów finansowych, których w dalszym ciągu, przynajmniej w części, są rozpoznawane przez jednostkę ponieważ nie podlegały wyksięgowaniu; oraz o aktywach finansowych nieprezentowanych przez jednostkę, gdyż spełniły warunki wyksięgowania, ale w dalszym ciągu są przez jednostkę wykorzystywane.

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

- **Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie**

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 10 zastępuje wytyczne dotyczące konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe" i SKI-12 „Konsolidacja - jednostki specjalnego przeznaczenia" poprzez wprowadzenie jednolitego modelu konsolidacji dla wszystkich jednostek na podstawie kontroli, niezależnie od charakteru inwestycji (tj. tego, czy jednostka jest kontrolowana poprzez prawa głosu inwestorów czy poprzez inne ustalenia umowne powszechnie stosowane w jednostkach specjalnego przeznaczenia). Zgodnie z MSSF 10 kontrola opiera się na tym, czy inwestor posiada 1) zdolność kontroli nad inwestycją, 2) ekspozycję lub prawo do zmiennych zysków powstałych z jej zaangażowania w inwestycję, oraz 3) możliwość korzystania z jego kontroli nad inwestycją w celu wpłynięcia na wysokość zwrotu z inwestycji.

- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 11 wprowadza nowe regulacje rachunkowości w odniesieniu do wspólnych ustaleń umownych, zastępując MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach". Możliwość zastosowania metody konsolidacji proporcjonalnej w stosunku do jednostek współkontrolowanych została usunięta. Ponadto, MSSF 11 eliminuje wspólnie kontrolowane aktywa pozostawiając rozróżnienie na wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcie. Wspólne operacje są to wspólne ustalenia umowne, w których strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów i zobowiązań. Wspólne przedsięwzięcie jest to wspólne ustalenia umowne, w którym strony mają wspólną kontrolę nad prawami do aktywów netto.

- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 12 będzie wymagał dostarczenia zwiększonej informacji zarówno na temat jednostek objętych konsolidacją jak i jednostek nieobjętych konsolidacją, w których jednostka jest zaangażowana. Celem MSSF 12 jest dostarczanie informacji, tak aby użytkownicy sprawozdań finansowych mogliby ocenić podstawę kontroli, ograniczenia narzucone na skonsolidowane aktywa i pasywa, ekspozycję na ryzyko wynikające z zaangażowania w

strukturalne jednostki nieobjęte konsolidacją oraz zaangażowanie niekontrolujących posiadaczy udziałów w operacjach skonsolidowanych jednostek.

- **MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSSF 13 definiuje wartość godziwą, zawiera wskazówki dotyczące ustalenia wartości godziwej i wymaga ujawniania informacji na temat wyceny wartości godziwej. Jednak MSSF 13 nie zmienia wymagań w odniesieniu do kwestii, które elementy powinny być wycenione lub ujawnione w wartości godziwej.

- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. Wymagania dotyczące jednostkowych sprawozdań finansowych nie uległy zmianie i są zawarte w znowelizowanym MSR 27. Inne części MSR 27 zostały zastąpione przez MSSF 10.

- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 maja 2011 roku, zatwierdzony w UE dnia 11 grudnia 2012 roku. MSR 28 zmieniono w wyniku publikacji MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12.

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy"** – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. Pierwsza zmiana dotyczy zastąpienia sztywnych terminów wskazanych w Standardzie „1 stycznia 2004" sformułowaniem „dzień przejścia na MSSF". W efekcie jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy nie będą musiały przekształcać operacji wyksięgowania przeprowadzonych przed datą przejścia na MSSF. Druga zmiana wprowadza wytyczne dotyczące powrotu do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF po okresie niezdolności do przestrzegania MSSF ze względu na ciężka hiperinflację waluty funkcjonalnej.

- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"** – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku. Zmiany wymagają ujawnienia informacji o wszystkich ujętych instrumentach finansowych, które zostały skompensowane zgodnie z paragrafem 42 MSR 32. Zmiany wymagają również ujawnienia informacji o ujętych instrumentach finansowych, które dają prawo do przeprowadzania kompensat zgodnie z właściwą umową lub podobnymi umowami, nawet jeśli nie zostały one skompensowane zgodnie z MSR 32.

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych"** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku. Zmiany wymagają od jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF do łącznej prezentacji tych składników w innych całkowitych dochodach, które mogą zostać przeniesione do rachunku zysków i strat. Zmiany również potwierdzają, iż składniki innych całkowitych dochodów oraz rachunku zysków i strat prezentuje się w pojedynczym sprawozdaniu lub w dwóch następujący po sobie sprawozdaniach.

- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy"** - Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 20 grudnia 2010 roku, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. MSR 12 wymaga od jednostek wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zależności od tego, czy jednostka planuje realizacji aktywów przez jego wykorzystanie czy sprzedaż. Dla aktywów wycenianych zgodnie z MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne" ocena, czy aktywa te zostaną zrealizowane przez jego wykorzystanie czy sprzedaż może być trudna i subiektywna. Zmiany rozwiązują ten problem poprzez wprowadzenie założenia, że wartość składnika aktywów realizuje się zwykle w momencie jego sprzedaży.

- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze"** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), zostały opublikowane przez RMSR w dniu 16 czerwca 2011 roku. Zmiany przyczyniają się do istotnych poprawek poprzez: (1)

eliminację opcji odraczania zysków i strat, znana jako „metoda korytarzowa", przyczyniając się do poprawy porównywalności oraz wierności prezentacji; (2) poprawę prezentacji zmian w aktywach i pasywach wynikających z określonych świadczeń pracowniczych, w tym poprzez wprowadzenie wymogu prezentacji zmian wynikających z przeszacowania w innych całkowitych dochodach, tym samym wyodrębniając te zmiany od zmian wynikających ze zwykłych operacji jednostki; (3) zwiększenie wymogów dotyczących ujawnień na temat charakterystyki określonych świadczeń pracowniczych, poprawiając tym samym jakość informacji na temat charakterystyki określonych świadczeń pracowniczych oraz na temat ryzyk jednostki związanych z udziałem w tych świadczeniach.

- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja"** – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku. Zmiany doprecyzowują zasady kompensowania i skupia się na czterech głównych obszarach (a) wyjaśnienie, na czym polega "posiadanie możliwego do wyegzekwowania prawa do przeprowadzania kompensaty"; (b) jednoczesne przeprowadzanie kompensat i rozliczeń; (c) kompensowanie zabezpieczeń; (d) jednostka rozliczeniowa na potrzeby kompensat.

- **Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych"** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowana przez RMSR w dniu 19 października 2011 roku, zatwierdzona w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku. Interpretacja określa, iż koszty związane z usuwaniem nadkładów w wydobyciu metodą odkrywkową należy ująć jako dodatkowy element do istniejącego składnika aktywów (lub jako jego zwiększenie) i amortyzować w przewidywanym okresie użyteczności rozpoznanych zasobów dostępnych dzięki usunięciu nadkładów (przy użyciu metody jednostek produkcji, chyba że odpowiedniejsza jest inna metoda).

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na 15 marca 2013 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- ***MSSF 9 „Instrumenty finansowe"*** *(obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie), został opublikowany przez RMSR w dniu 12 listopada 2009 roku. Dnia 28 września 2010 roku RMSR wydała znowelizowany MSSF 9 wprowadzający nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych i przenoszący wymogi dotyczące wyksięgowywania aktywów i zobowiązań finansowych z MSR 39. Standard ustala pojedyncze podejście w celu określenia, czy aktywa finansowe wyceniane są wg kosztu zamortyzowanego czy według wartości godziwej, zastępując liczne zasady określone w MSR 39. Podejście MSSF 9 oparte jest na ocenie, w jaki sposób jednostka zarządza jej instrumentami finansowymi (tj. oparte na ocenie modelu biznesowego) oraz ocenie charakterystyki umownych przepływów pieniężnych* związanych z aktywami finansowymi. Nowy standard wymaga również zastosowania pojedynczej metody oceny utraty wartości, zastępując liczne metody oceny utraty wartości określone przez MSR 39. Nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych dotyczą problemu zmienności wyniku finansowego wynikającego z decyzji emitenta o wycenie własnego zadłużenia w wartości godziwej. RMSR zdecydowała o utrzymaniu obecnej wyceny po koszcie zamortyzowanym w odniesieniu do większości zobowiązań, dokonując zmiany jedynie w regulacjach dotyczących własnego ryzyka kredytowego. W ramach nowych wymogów jednostka, która zdecyduje się wycenić zobowiązania w wartości godziwej, prezentuje zmianę wartości godziwej wynikającą ze zmian własnego ryzyka kredytowego w innych całkowitych dochodach, nie w rachunku zysków i strat.

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy"** – Pożyczki rządowe (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 13 marca 2011 roku. Zmiana ta określa, w jaki sposób jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy rozliczają pożyczki rządowe z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej na moment przejścia na MSSF. Zmiana ta dodaje również zwolnienie od retrospektywnego stosowania MSSF jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy w taki sam sposób jak w przypadku zwolnień przyznanym jednostkom obecnie sporządzającymi sprawozdanie finansowe według MSSF w momencie, gdy wymóg ten został włączony w 2008 roku do MSR 20 „Dotacje rządowe oraz ujawnianie informacji na temat pomocy rządowej".

- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe" oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"** – obowiązkowa data wejścia w życie i przepisy przejściowe, opublikowane przez RMSR w dniu 16 grudnia 2011 roku. Zmiana odracza w czasie obowiązkowy dzień wejścia w życie z 1 stycznia 2013 r. na 1 stycznia 2015 r. Zmiany również zwalniają z obowiązku

przekształcania danych porównawczych w sprawozdaniach finansowych w związku z zastosowaniem MSSF 9. Zwolnienie te było pierwotnie dostępne tylko dla jednostek, które zdecydowały się na zastosowanie MSSF 9 przed rokiem 2012. Zamiast tego wymagane są dodatkowe ujawnienia na temat skutków przejścia na nowe standardy, sporządzone w taki sposób, aby pomóc inwestorom zrozumienie wpływu początkowego zastosowania MSSF 9 na klasyfikację i wycenę instrumentów finansowych.

- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe", MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne" oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach"** – objaśnienia na temat przepisów przejściowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie), opublikowane przez RMSR w dniu 28 czerwca 2012 roku. Zmiany te mają na celu dostarczenie dodatkowych objaśnień na temat przepisów przejściowych w MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 w taki sposób, aby „ograniczyć wymogi przekształcenia danych porównawczych tylko do poprzedzającego okresu porównawczego". Wprowadzono również zmiany do MSSF 11 i MSSF 12 w celu eliminacji wymogów prezentowania danych porównawczych za okresy wcześniejsze niż bezpośrednio poprzedzający okres.

- **Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27 „Jednostki inwestycyjne"** (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie) – zostały opublikowane przez RMSR w dniu 31 października 2012 roku. Zmiany umożliwiają wyłączenie z konsolidacji jednostek zależnych spełniających definicję jednostek inwestycyjnych, np. niektórych funduszy inwestycyjnych. Inwestycje w takie jednostki zależne będą wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy zgodnie z MSSF 9 lub MSR 39.

- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (2012)"** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie). Wprowadzone zmiany doprecyzowały wymagane ujęcie księgowe w sytuacjach, w których poprzednio dopuszczana była dowolność interpretacji. Najważniejsze z nich to nowe lub zmienione wymogi dotyczące: (i) ponownego zastosowania MSSF 1, (ii) kosztów finansowania zewnętrznego pod MSSF 1, (iii) doprecyzowania wymogów w odniesieniu do informacji porównawczej, (iv) klasyfikacji urządzeń na potrzeby serwisów, (v) wpływ podatku dochodowego od dystrybucji instrumentów kapitałowych właścicielom, (vi) Informacje segmentowe o łącznych aktywach i zobowiązaniach w śródrocznych sprawozdaniach finansowych.

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy
Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.
Według szacunków jednostki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena"** nie miałoby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

1) Oświadczenie o zgodności

Zarząd spółki FAMUR S.A. wykorzystał swoją najlepszą wiedzę, co do wyboru standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego na dzień 31.12.2012 wraz z danymi porównywalnymi na dzień 31.12.2011 roku. Przedstawione poniżej objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.
Zarząd Spółki FAMUR S.A. oświadcza, że prezentowane sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową, finansowe wyniki działalności oraz przepływy środków pieniężnych.

2) Zmiany zasad rachunkowości

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego za 2012 rok nie dokonano zmiany zasad rachunkowości w stosunku do roku poprzedniego.

3) Inwestycje w podmioty stowarzyszone

W prezentowanym sprawozdaniu finansowym nie występują inwestycje w podmiotach stowarzyszonych.

4) Wartość firmy

Wartość firmy nie występuje w sprawozdaniu finansowym sporządzonym za rok 2012.

5) Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Nie wystąpiły w Spółce

6) Leasing

Jednostka jest stroną umów leasingowych, na mocy których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe przez uzgodniony okres. Spółka oddaje środki do używania zarówno w leasing finansowy jak i operacyjny. Klasyfikacji leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu. Jeżeli w jakimkolwiek momencie leasingobiorca i leasingodawca postanawiają zmienić warunki umowy leasingowej, z wyjątkiem jej odnowienia, w sposób który prowadziłby do zmiany jej kwalifikacji, jak gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania. Jednakże zmiany oszacowań (np. zmiany szacowanego okresu ekonomicznego) lub zmiany okoliczności (np. niedopełnienie warunków umowy leasingowej przez leasingobiorcę) nie upoważniają do zmiany klasyfikacji umowy leasingowej dla celów rachunkowych.

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę.

Jednostka zalicza umowę najmu, dzierżawy do umowy leasingu finansowego, jeśli umowa spełnia razem lub osobno między innymi niżej wymienione warunki:

- leasingobiorca może wypowiedzieć umowę leasingową, straty leasingodawcy z tytułu tego wypowiedzenia ponosi leasingobiorca,
- leasingobiorca ma możliwość kontynuowania leasingu przez dodatkowy okres za opłatą, która jest znacznie niższa od opłat obowiązujących na rynku,
- aktywa (w tym kombajny) mają na tyle specjalistyczny charakter, że tylko leasingobiorca może z nich korzystać bez dokonywania większych modyfikacji,
- wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych na dzień rozpoczęcia leasingu wynosi zasadniczo prawie tyle, ile wynosi łączna wartość godziwa przedmiotu leasingu.

Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

a) Jednostka jako leasingodawca

W przypadku podejmowania decyzji na temat klasyfikacji umów dotyczących maszyni urządzeń górniczych głównym kryterium jakie Spółka powinna brać pod uwagę jest długość okresu trwania leasingu oraz warunek przeniesienia własności przedmiotu leasingu na korzystającego po okresie trwania umowy. Jeżeli własność przedmiotu umowy jest przenoszona na korzystającego po okresietrwania leasingu, to Spółka traktuje umowę jako umowę leasingu finansowego. Jeżeli własność przedmiotu umowy nie jest przenoszona na korzystającego, istnieje przesłanka do zakwalifikowania umowy jako leasing operacyjny (dzierżawa).

Spółka jako leasingodawca ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto (MSR 17 § 36). Należne opłaty leasingowe Spółka traktuje jako spłaty należności głównej i przychody finansowe, które są dla Spółki zwrotem zainwestowanych środków i wynagrodzeniem za usługi. Spółka ujmuje przychody finansowe w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto w ramach leasingu finansowego. Spółka przychody finansowe przyporządkowuje przez okres leasingu w sposób racjonalny i systematyczny.

Będąc producentem wyleasingowanych składników majątku oraz kwalifikując bilansowo i podatkowo umowę jako leasing finansowy spółka rozpoznaje umowę jako leasing w momencie rozpoczęcia okresu leasingu jako przychody ze zwykłej sprzedaży, które stanowią dla spółki będącej producentem wartość godziwą składnika aktywów oddanego w leasing lub, jeżeli jego kwota jest niższa od wartości godziwej, wartość bieżącą minimalnych opłat leasingowych przypadających leasingodawcy, ustalonych według rynkowej stopy procentowej. Za koszt własny sprzedaży ujęty w momencie rozpoczęcia okresu leasingu uważa się cenę nabycia (tkw) przedmiotu leasingu (parg.44 MSR 17).

W przypadku sprzedaży wierzytelności z tyt. leasingu instytucji finansowej – nabywca płaci część kapitałową, natomiast część odsetkową spółka rozlicza w przychodach raty odsetkowe wynikające z umowy leasingowej z upływem terminu płatności, natomiast w koszty zalicza dyskonto banku (określone w umowie) proporcjonalnie do rozpoznanych przychodów. Różnica pomiędzy miesięczną ratą czynszu odsetkowego określoną w umowie leasingowej a miesięczną ratą dyskonta należnego Bankowi z tytułu umowy wykupu wierzytelności będzie stanowiła dochód spółki.
Na koniec każdego kwartału spółka uzyska potwierdzenie z banku o stanie wierzytelności wobec Leasingobiorcy – ustalenie prawidłowego zobowiązania warunkowego.

b) Jednostka jako leasingobiorca

Na dzień rozpoczęcia leasingu, Spółka jako leasingobiorca ujmuje leasing finansowy w bilansie jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości godziwej przedmiotu leasingu ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu lub w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej.

Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego z rozróżnieniem na zobowiązania krótko i długoterminowe.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązań z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej okresowej stopy procentowej od pozostałego do spłaty salda zobowiązania. Koszty finansowe dotyczące danego okresu są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane *zgodnie z zasadami stosowanymi dla amortyzacji własnych środków trwałych.*

Środki trwałe objęte umową, która w oparciu o przepisy MSR 17 nie spełnia warunków leasingu finansowego Spółka kwalifikuje jako leasing operacyjny i ujmuje będąc:

- Wydzierżawiającym - jako rzeczowe aktywa trwałe i dokonuje odpisów amortyzacyjnych. Spółka rozpoznaje przychody z tytułu umowy leasingu operacyjnego (dzierżawy) w wysokości naliczonych opłat leasingowych równomiernie w okresie trwania umowy
- Dzierżawcą - wyłącznie naliczone i zapłacone z tego tytułu opłaty leasingowe przez okres leasingu. Bieżąca opłata leasingowa jest ujmowana w pozycji zobowiązań oraz kosztów. W momencie zapłaty zobowiązanie zostaje rozliczone. Spółka ujmuje w bilansie wyłącznie zobowiązania odnoszące się do bieżącej należnej opłaty leasingowej.

7) Waluty obce

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Jednostki są wykazywane w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Spółka (w „walucie funkcjonalnej"). Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych, które są walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Jednostki.

b) Transakcje i salda

Stosownie do § 22 MSR 21 dniem zawarcia transakcji jest dzień , w którym transakcja po raz pierwszy spełnia warunki ujęcia jej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej .

Zgodnie z MSR 21 § 21 transakcję w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji
Transakcje przeprowadzane w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – według kursu zakupu stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka,
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – według kursu sprzedaży stosowanego przez bank, z którego usług korzysta Spółka,

Na każdy dzień bilansowy

- Pozycje pieniężne wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursu zamknięcia banku, z którego usług korzysta Jednostka(kursu spot.)
- pozycje niepieniężne wyceniane wg kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany , które obowiązywały w dniu , na który wartość godziwa została ustalona.

8) Świadczenia pracownicze

Koszty świadczeń pracowniczych Spółka ujmuje w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia jest wypłacane lub należne.
W spółce definicję świadczeń pracowniczych spełniają:

- wynagrodzenie za pracę wraz z obowiązkowymi narzutami,
- wynagrodzenia za urlopy,
- płatne zwolnienia chorobowe,
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy,
- nagrody z tytułu jubileuszu pracy
- odprawy emerytalne
- odprawy rentowe
- rezerwy na węgiel i ekwiwalent węglowy dla pracowników i emerytów.

Wynagrodzenia za pracę z narzutami Jednostka uznaje za koszt okresu, w którym pracownik świadczy wynagradzaną pracę.
Urlopy wypoczynkowe stanowią krótkoterminową płatną nieobecność ujmowane z chwilą wystąpienia nieobecności.
Płatne zwolnienia chorobowe Jednostka zalicza do niekumulowanych płatnych nieobecności. Koszty tego rodzaju Jednostka ujmuje z chwilą wystąpienia nieobecności.
Odprawy emerytalne, odprawy rentowe i nagrody jubileuszowe – Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne i rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę . Wysokość odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych zależy m.in. od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Zgodnie z MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.
Koszty odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych Spółka ujmuje w okresie, w którym uprawnienie do danego świadczenia jest wypłacane lub należne.

9) Metody wyceny

Jednostka na dzień bilansowy dokonuje wyceny świadczeń pracowniczych / nagród jubileuszowych , odpraw emerytalnych , odpraw rentowych / metodami aktuarialnymi. Na informacje dotyczące programu świadczeń pracowniczych składały się dane o strukturze zatrudnionych pracowników wg wieku, płci, stażu pracy i obowiązującego Układu Zbiorowego,

Parametrami, które mają istotny wpływ na wysokość wartości obecnej zobowiązań są:

- stopa mobilności (rotacja) pracowników
- stopa procentowa
- stopa wzrostu płac

Pierwszym z parametrów są założenia dotyczące mobilności zatrudnionych pracowników. Zastosowano współczynniki zależne od wieku w sposób następujący:

- Dla osób w wieku do 40 lat –6%
- Dla osób w wieku od 41 do 45 lat – 5%
- Dla osób w wieku od 46 do 50 lat –4%
- Dla osób w wieku powyżej 50 lat – 2%

Ponadto w kalkulacjach przyjęto następujące założenia:
- ze względu na długi horyzont czasowy rozpatrywanych zobowiązań, założono realną stopę zwrotu z inwestycji na poziomie 4 % rocznie,
- prawdopodobieństwa zgonu oparto na wskaźnikach umieralności opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny
- ze względu na brak wyczerpujących historycznych danych dotyczących nabywania prawa do renty inwalidzkiej prawdopodobieństwa inwalidztwa oparto na statystykach dotyczących orzekania grup inwalidzkich przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Stopa wzrostu płac została przyjęta na poziomie 2,5 %,
- obliczenia zostały dokonane w złotych polskich.

Kalkulacja rezerwy została poczyniona dla osób obecnie zatrudnionych i nie dotyczy osób, które zostaną przyjęte do pracy w przyszłości.

Wyliczenia polegają na wyznaczeniu obecnej (zdyskontowanej) wartości nagrody lub odprawy emerytalnej, do której pracownik nabył prawo wg stanu na dzień kalkulacji proporcjonalnie do ilorazu stażu pracownika w momencie kalkulacji w stosunku do stażu w momencie wypłaty nagrody lub świadczenia. Zakłada się, że średnie wynagrodzenie oraz minimalne wynagrodzenie krajowe będą się zmieniać w czasie wg określonych założeń. Wyliczenie wartości obecnej odprawy rentowej polega na wyznaczeniu aktuarialnej wartości obecnej wypłaty na dzień kalkulacji.

10) Ujmowanie przychodów

Z przychodem ze sprzedaży mamy do czynienia gdy zostały spełnione następujące warunki:

- Spółka przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do dóbr,
- Spółka przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi dobrami w stopniu, w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec dóbr, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje się nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, ze jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione i te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Momentem sprzedaży jest:

- w przypadku usługi – jej wykonanie i odbiór,
- w przypadku wyrobu gotowego, towaru, materiału, ich przekazanie do odbiorcy.

Jeżeli rodzi się niepewność dotycząca ściągalności należnej kwoty już zaliczonej do przychodów, wówczas nieściągalną kwotę lub kwotę w odniesieniu, do której odzyskanie przestało być prawdopodobne, ujmuje się jako koszty, a nie jako korektę pierwotnie ujętej kwoty przychodów.

a) Przychody ze sprzedaży produktów, towarów, usług i materiałów

Zaprezentowane w rachunku zysków i strat przychody ze sprzedaży wykazano w oparciu o zaliczone do odpowiednich okresów sprawozdawczych wielkości sprzedaży ustalonej na podstawie wystawionych faktur lub umów z kontrahentami ,a w przypadku kontraktów długoterminowych według stopnia zaawansowania umów. Sprzedaż wykazano w wartości netto, to jest po potrąceniu podatku od towarów i usług, rabatów i innych podatków związanych ze sprzedażą.

b) Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się, gdy jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne.

c) Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy lub udziałowców do otrzymania płatności.

d) Przychody z tytułu leasingu

Przychody z tytułu leasingu ujmuje się co miesiąc w trakcie trwania umowy dzierżawy.

11) Kontrakty długoterminowe

Umowa o usługę budowlaną to umowa, której przedmiotem jest budowa składnika aktywów lub zespołu aktywów, które są ze sobą ściśle powiązane lub wzajemnie zależne pod względem projektowym, technologicznym lub ze względu na ich funkcję użytkową czy ostateczne przeznaczenie lub sposób użytkowania.

Jednostka ujmuje przychody i koszty związane z umową o budowę, jeżeli:
- wynik umowy można wiarygodnie oszacować,
- cykl realizacji umowy rozpoczyna się i kończy w innym okresie sprawozdawczym

Stan zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych. Przychody z umowy o usługę budowlaną ujmowane są w rachunku zysków i strat na koniec okresu sprawozdawczego, proporcjonalnie do stopnia zaawansowania realizacji umowy.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy przychody ujmuje się tylko do wysokości poniesionych kosztów umowy, dla których istnieje prawdopodobieństwo ich odzyskania oraz koszty umowy ujmuje się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

Przewidywaną stratę z tytułu realizacji umowy o usługę budowlaną Spółka ujmuje bezzwłocznie jako koszt.

12) Ujmowanie kosztów

- Koszt uzyskania przychodów ze sprzedaży

Koszty te obejmują koszt wytworzenia sprzedanych produktów, wartość sprzedanych towarów i materiałów, czyli wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Jednostki z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszty zawierają podatek VAT tylko w tej części, w której zgodnie z obowiązującymi przepisami podatek ten nie podlega odliczeniu. Są ujęte w odpowiednich okresach sprawozdawczych, których dotyczą, niezależnie od daty otrzymania bądź dokonania płatności.
Jednostka prowadzi ewidencję kosztów w działalności podstawowej w układzie funkcjonalnym (kalkulacyjnym), w którym rozwinięte symbole poszczególnych kont pozwalają na wyodrębnienie układu rodzajowego tych kosztów.

13) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (np.: odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne)

14) Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe stanowią wynik operacji finansowych. Przychody i koszty finansowe obejmują m. in. odsetki od kredytów i pożyczek, różnice kursowe, prowizje itp.

15) Koszty odsetek

Zgodnie z MSR 23:

- Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem kosztów aktywowanych,
- Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów,

W zakresie, w jakim środki pożycza się specjalnie w celu pozyskania dostosowywanego składnika aktywów, kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, którą można aktywować jako część tego składnika aktywów, ustala się jako różnicę między rzeczywistymi kosztami finansowania zewnętrznego poniesionymi z tytułu danej pożyczki lub kredytu w danym okresie, a przychodami z tytułu tymczasowego zainwestowania pożyczonych środków.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego jako części ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dostosowywanego składnika aktywów rozpoczyna się, gdy:

- ponoszone są nakłady na ten składnik aktywów,
- ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego oraz
- działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do jego zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są w toku.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego zawiesza się w przypadku przerwania na dłuższy czas aktywnego prowadzenia działalności inwestycyjnej. Poza tym aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego zaprzestaje się wówczas, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży są zakończone.

16) Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

a) Podatek dochodowy bieżący

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

b) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Pozycje te są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

➢ Rezerwa na podatek odroczony

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym, z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa z podatku odroczonego wynika z:

- Początkowego ujęcia wartości firmy,
- Początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz w czasie wystąpienia transakcji nie ma wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód podlegający opodatkowaniu (stratę podatkową).

➢ Aktywa z tytułu podatku dochodowego

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym oraz niewykorzystanych strat podatkowych ujmuje się aktywa z tytułu podatku odroczonego. Aktywa te są ujmowane w wysokości, do której jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, z wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji, które nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które wg przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie dyskontuje się.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy , gdy Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat aktywów z tytułu podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne. Zestawienie utworzonych rezerw i aktywów z tytułu podatku dochodowego zaprezentowano w rozdziale 28 Aktywa i rezerwy z tytułu podatku dochodowego wyceniono stosując stawkę podatkową w wysokości 19%. Obliczenia bieżącego podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2012 przedstawia rozdział 11.

c) Inne podatki

Przychody i koszty i są pomniejszone o wartość podatku od towarów i usług.

17) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe, które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług , w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową, określić sposób *amortyzacji.*

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się jako składnik aktywów, tylko wtedy gdy :

a) istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów oraz

b) cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez Spółkę można ocenić w wiarygodny sposób.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty niewielkich części zamiennych.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację.

Spółka wycenia środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Na dzień przejścia na MSSF Jednostka dokonała wyceny środków trwałych według wartości rynkowej określonej przez rzeczoznawców.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie Spółki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów.

Maszyny i urządzenia przeznaczone do produkcji amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

GRUPA	Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
0	grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
I	budynki i lokale	1,19-5,26%
II	obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4,0 – 4,5%
III	kotły i maszyny energetyczne	4,55 – 100,00%
IV	maszyny i urządzenia ogólne	0,94%-100%
V	maszyny i urządzenia specjalne	5,81%-100%
VI	urządzenia techniczne	2,76%-100%
VII	środki transportu	6,0%-100%
VIII	narzędzia, przyrządy, wyposażenie	3,13%-100%

Amortyzację składnika rzeczowych aktywów trwałych rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym jest on dostępny do użytkowania, po dostosowaniu składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Pojedyncze środki trwałe o wartości początkowej niższej niż 3,5 tys. zł, które nie stanowią części większego składnika aktywów, odpisuje się jednorazowo w koszty. W przypadku gdy cena nabycia bądź koszt wytworzenia części składowej środka trwałego jest istotna w stosunku do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia całego środka trwałego, część tą (bądź części) amortyzuje się osobno. Okres ich użytkowania i metoda amortyzacji mogą być takie same jak pozostałych istotnych części tego samego środka trwałego. W celu ustalenia odpisu amortyzacyjnego części takie mogą być grupowane.

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, prezentowane są w bilansie wg kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz o koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami określonymi w zasadach rachunkowości.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie występują ograniczenia czasem trwania umów, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe , w których można wydzielić istotne części składowe - amortyzacji dokonuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Rzeczowe aktywa trwałe, dla których wydzielenie istotnych części składowych jest niemożliwe biorąc pod uwagę ich złożoność jako podstawę dokonywania odpisów amortyzacyjnych Jednostka przyjęła ekonomiczny okres ich użytkowania.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne Spółki na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku.

Składniki aktywów – również kombajny powracające z dzierżawy, które nie utraciły swojej przydatności ekonomicznej oraz zostały poddane procesowi remontu i konserwacji w celu ponownego oddania do dzierżawy, podlegają dalszej amortyzacji, jeśli nie wystąpiły żadne z przesłanek określonych w MSR 16 § 55 , a mianowicie:

- zostały przeznaczone do sprzedaży (lub włączone do grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5,
- zostały postawione w stan likwidacji,
- lub zostały całkowicie zamortyzowane.

18) Kombajny

Jednostka amortyzuje wszystkie kombajny, które nie spełniają kryteriów przekształcenia na leasing finansowy. Odpisy amortyzacyjne za każdy okres są ujmowane jako koszt danego okresu. Wartość końcowa kombajnów ze względu na to, że pracują w warunkach ekstremalnych jest trudna do określenia.

Kombajny powracające z dzierżawy

Jednostka dokonuje wstępnej wyceny kombajnów powracających po umownym okresie, które zostały przekształcone na podstawie zasad zawartych w MSR 17.

Podstawą wstępnej wyceny – jest wartość netto ustalana na podstawie ekonomicznego okresu użytkowania kombajnu. Dodatkowej weryfikacji wartości bilansowej / godziwej / dokonują służby techniczne spółki , które do właściwej wyceny wykorzystują całą wiedzę na temat wycenianego kombajnu / min. warunki pracy w kopalni, sposób obsługi, czas trwania umowy, możliwość ponownego wykorzystania kombajnu do dzierżawy /.

19) Nieruchomości inwestycyjne

Nie występują.

20) Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych Jednostka ujmuje tylko wtedy, gdy:

- jest prawdopodobne, że Jednostka osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz
- można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową przy zastosowaniu następujących stawek:

Tytuł	Stopa amortyzacji rocznej
oprogramowanie komputerowe	20%-50%
koszty prac rozwojowych	20%-33,33%
pozostałe	20%-50%

Jednostka nie zalicza do wartości niematerialnych i nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 3, 5 tys. zł. Wydatki na ich nabycie Jednostka całkowicie odnosi w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

a) Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie – Koszty badań i prac rozwojowych

Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszty w okresie, w którym zostały poniesione.

Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane wyłącznie w sytuacji, gdy:

- realizowany jest ściśle określony projekt (np. oprogramowanie lub nowe procedury);
- prawdopodobne jest, że składnik aktywów przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne; i
- koszty związane z projektem mogą być wiarygodnie oszacowane.

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych Jednostki , wytworzonych we własnym zakresie, obejmuje wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Jako składnika wartości niematerialnych Jednostka zgodnie z postanowieniami MSR 38 nie ujmuje:

- wartości firmy wytworzonej przez Spółkę we własnym zakresie,
- nakładów na rozpoczęcie działalności, kosztów działalności szkoleniowej, nakładów na reklamę i promocję, nakładów na przemieszczenie lub reorganizację części lub całości przedsiębiorstwa.

W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione. Koszty prac rozwojowych uprzednio odniesione do rachunku zysków i strat nie mogą być ujęte jako aktywa w późniejszym okresie. Koszty prac rozwojowych posiadające określony okres użytkowania, które zostały skapitalizowane, amortyzuje się od momentu rozpoczęcia produkcji komercyjnej produktu, metodą liniową przez przewidywany okres czerpania z nich korzyści, nie przekraczający 5 lat.

b) Oprogramowanie komputerów

Oprogramowania oraz nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe kapitalizuje się na podstawie kosztów poniesionych w celu nabycia i doprowadzenia określonego oprogramowania do użytkowania. Nakłady te amortyzuje się przez 2 lata.

21) Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje przeglądu składników majątku trwałego w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości. Oceniając istnienie przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości któregoś ze składników aktywów, Jednostka analizuje:

- przesłanki pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania, np.:
  - utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
  - w ciągu roku nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Spółki zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym w otoczeniu, w którym Spółka prowadzi działalność,
  - wartość bilansowa aktywów netto Spółki jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji.
- Przesłanki pochodzące z wewnętrznych źródeł informacji, np.:

- dostępne są dowody, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
- dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są lub w przyszłości będą gorsze od oczekiwanych.

Na dzień bilansowy w Spółce nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości.

22) Zapasy

Spółka wycenia zapasy w cenie zakupu, w przypadku, gdy koszty związane z zakupem są nieistotne. Spółka ujmuje zapasy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, cła, pozostałych podatków, kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania materiałów i usług.

Materiały i towary- Jednostka stosuje do wyceny zapasów materiałów i towarów cenę nabycia. Jedynie w przypadkach , gdy nie jest możliwe przyporządkowanie kosztów transportu, zapas wycenia się w wartości nie uwzględniającej kosztów transportu. Koszty transportu oraz pozostałe koszty związane z zakupem materiałów, których nie można bezpośrednio przyporządkować do zakupionego materiału, Spółka biorąc pod uwagę kryterium istotności, rozlicza je proporcjonalnie do zużytych materiałów na poszczególnych zleceniach produkcji w toku.

Wyroby gotowe i produkcja w toku - Zgodnie z MSR 2 na koszty wytworzenia zapasów składają się z kosztów bezpośrednio związanych z jednostką produkcji, takie jak bezpośrednia robocizna. Składają się na nie także systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, przeniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetwarzania zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

23) Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Utrata wartości zapasów następuje wtedy, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, iż posiadane materiały lub wyroby gotowe nie przyniosą w przyszłości przewidywanych korzyści ekonomicznych. Utrata wartości może następować na skutek:

a)uszkodzenia

b)całkowitej lub częściowej utraty przydatności,

c)spadku cen sprzedaży.

Na dzień bilansowy dokonywana jest weryfikacja zalegających zapasów pod kątem przydatności lub pod kątem utworzenia odpisów aktualizujących. Utrata wartości zapasów szacowana jest indywidualnie, ze zwróceniem szczególnej uwagi na przeznaczenie zapasów:

- w stosunku do wartości materiałów i innych surowców przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji - nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia , jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości co najmniej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub powyżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia,
- w stosunku do zapasów przeznaczonych do sprzedaży decydującym kryterium jest możliwa do uzyskania cena sprzedaży, wynikająca z umowy, zamówienia lub oferty.
- brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów w przypadku uszkodzenia, utraty przydatności lub spadku cen sprzedaży, możliwej do osiągnięcia na rynku stanowi przesłankę do dokonania odpisów aktualizujących.

Decyzje o konieczności utworzenia odpisów aktualizujących podejmuje każdorazowo Zarząd na podstawie wniosku służb odpowiedzialnych za prawidłową gospodarkę zapasami.

Odpis aktualizujący księguje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartości zapasów wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania, ujmuje się jako zmniejszenia kwoty zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce.

24) Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową spółki ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem , a w szczególności :

a) ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
b) ryzyka płynności – ryzyko ,że spółka napotka trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
c) ryzyka rynkowego –ryzyko walutowe , stopy procentowej ,ryzyko cenowe

Główne ryzyko spółki związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi / ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe / oraz zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów / ryzyko stopy procentowej /.
Spółka dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego .

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w spółce związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Wynika ono z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności.
Spółka na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora górniczego i w stosunku do tych należności występuje największa koncentracja ryzyka.
Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe / akredytywa, gwarancje bankowe / co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.
Na należności w stosunku do których nastąpiła utrata wartości spółka tworzy odpisy aktualizujące, których wartość zaprezentowana została w rozdziale nr 24.

Ryzyko płynności

Spółka narażona jest na to ryzyko w przypadku gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Spółka zabezpiecza się przed trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykle rotacji należności i zobowiązań oraz system przedpłat. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

Ryzyko rynkowe

- ryzyko walutowe – związane jest ze zmianami kursu walut, które powodują niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Spółka podejmuje działania mające na celu minimalizację ryzyka poprzez: zawieranie umów o terminową wymianę walut typu Forward oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym.
- ryzyko stopy procentowej – Spółka narażona jest na to ryzyko z tytułu finansowania działalności poprzez kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej opartej o WIBOR. 100% wartości kredytów to kredyty zaciągnięte w PLN , dlatego też Spółka na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje z Bankiem warunki na jakich udzielone są kredyty. Zarząd ocenia że, ryzyko to jest obecnie niewielkie.
- ryzyko cenowe – na ryzyko wzrostu cen Spółka narażona jest w przypadku materiałów niezbędnych dla działalności, głównie wyrobów hutniczych. Spółka dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z odbiorcami / branża hutnicza , hydrauliczna , elementy śrubowe / możliwości negocjacji cen oraz w formie tzw. zamówień otwartych , które pozwalają zagwarantować cenę i ilość dostawy , odbiór zaś poszczególnych partii odbywa się sukcesywnie w miarę potrzeb .Spółka w zakresie w jakim jest to możliwe posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych.

25) Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w bilansie Jednostki w momencie, gdy Spółka staje się stroną wiążącej umowy.
Jako instrument finansowy Jednostka kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Zgodnie z MSR nr 39, Jednostka klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

a) instrumenty przeznaczone do obrotu – składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które zostały nabyte lub powstały głównie po to, by generować zysk uzyskiwany dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny lub marży maklerskiej,

b) instrumenty finansowe utrzymywane do terminu zapadalności – aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które jednostki zamierzają i są w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności, z wyjątkiem pożyczek udzielonych przez jednostki i wierzytelności własnych jednostek,

c) Pożyczki i należności - są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, innymi niż aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy lub aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

d) instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży - to aktywa finansowe nie będące pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi, aktywami utrzymywanymi do terminu zapadalności, a także nie będące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Spółka dzieli zobowiązania finansowe na dwie kategorie

- zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inne zobowiązania (nie zaklasyfikowane do pierwszej kategorii).

Do pierwszej kategorii zalicza się głównie instrumenty pochodne oraz zobowiązania zaciągnięte dla realizacji krótkoterminowych zysków. Do drugiej kategorii zalicza się zobowiązania, które nie zostały przyporządkowane do zobowiązań w wartości godziwej przez wynik finansowy, czyli kredyty bankowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pożyczki zaciągnięte, obligacje wyemitowane itp.

Inne zobowiązania finansowe wyceniane są na moment początkowego ujęcia w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne.

Nie później niż na dzień zawarcia kontraktu Spółka zobowiązana jest do wprowadzenia do ksiąg rachunkowych emitowanego lub wystawionego instrumentu, a także możliwych do wyróżnienia wskaźników tego instrumentu odpowiednio zakwalifikowanych do kapitałów własnych jako instrumenty kapitałowe, zobowiązań krótkoterminowych lub długoterminowych również wtedy, gdy składnik mający charakter zobowiązania nie jest instrumentem finansowym.

Różnice z przeszacowania oraz osiągnięte przychody lub poniesione straty, stosownie do kwalifikacji instrumentu finansowego, wpływają odpowiednio na wynik finansowy (zobowiązania) lub kapitał z aktualizacji wyceny (instrumenty kapitałowe).

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe Spółka wycenia w wysokości kosztu (ceny) nabycia, czyli według wartości godziwej uiszczonej zapłaty w przypadku składnika aktywów lub otrzymanej kwoty w przypadku zobowiązania. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny aktywów i zobowiązań finansowych za wyjątkiem tych zakwalifikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu.

Spółka do pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych zalicza papiery wartościowe (obligacje, certyfikaty inwestycyjne, bony skarbowe i inne) o dłuższej niż 3 miesiące, lecz krótszej niż rok od dnia bilansowego dacie wykupu, pożyczki oraz lokaty bankowe o terminie zapadalności dłuższym niż 3 miesiące ale krótszym niż rok od dnia bilansowego. *W przypadku obligacji - dyskonto rozliczne jest według efektywnej stopy wprost proporcjonalnie do okresu, w którym świadczenie jest spełniane.*

26) Zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Spółka wycenia według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: aktywa utrzymywane do terminu zapadalności, pożyczki udzielone i należności własne oraz pozostałe zobowiązania finansowe, które nie zostały zakwalifikowane do obrotu, w przypadku powyższych tytułów wycena może odbywać się także:

a) w wartości wymagającej zapłaty, jeśli efekt dyskonta nie jest znaczący.

b) w kwocie wymagającej zapłaty: należności i zobowiązania o krótkim terminie zapadalności/wymagalności,

c) według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży.

27) Aktywa finansowe stanowiące instrumenty kapitałowe

Instrument kapitałowy to umowa dająca prawo do udziału w aktywach Spółki pomniejszonych o wszystkie zobowiązania. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Jednostkę ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

28) Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług są instrumentem generującym odsetki. Należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej a następnie według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o utworzone w okresie późniejszym odpisy aktualizujące wartość z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący wartość z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można uzyskać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Kwota odpisu stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową i bieżącą wartością oczekiwanych strumieni pieniężnych zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Kwotę odpisu aktualizującego wartość ujmuje się w rachunku zysków i strat. Decyzję o tworzeniu odpisu podejmuje Zarząd.

29) Pozostałe należności

Pozostałe należności obejmują należności powstałe m. in. z tytułu s sprzedaży:
- rzeczowych aktywów trwałych
- finansowych aktywów trwałych
- zorganizowanej części przedsiębiorstwa

30) Inwestycje w papiery wartościowe i udziały w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych

Obligacje wyceniane są w cenie nabycia powiększonej o naliczone odsetki za dany okres.
Inwestycje w jednostkach zależnych wykazywane są w cenie nabycia. Spółka tworzy odpisy na posiadane udziały i akcje zagranicznych spółek zależnych, w sytuacji, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę wartości przez składnik aktywów. Spółka posiadająca udziały/akcje tworzy odpisy w wysokości w jakiej wartość bilansowa inwestycji przekracza wartości bilansowe aktywów netto spółki zagranicznej.

31) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazuje się w bilansie w wartości nominalnej. Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy, po kursie kupna stosowanym w tym dniu przez bank wiodący, z którego usług korzysta Spółka. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się środki pieniężne w kasie, na rachunku bankowym oraz inne krótkoterminowe płynne lokaty o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

32) Rozliczenia międzyokresowe kosztów

a) Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów – obejmują koszty operacyjne dotyczące okresów następujących po okresie, w którym je poniesiono, z wyjątkiem pozostałych kosztów operacyjnych, nie podlegających rozliczeniu w czasie.

Do typowych rozliczeń międzyokresowych czynnych kosztów operacyjnych zalicza się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń majątkowych
- koszty związane z ponoszonymi z góry opłatami, takimi jak: czynsze, opłaty za wieczyste użytkowanie itp.

Przy rozliczaniu kosztów przyszłych okresów, których czas odpisywania nie jest jednoznacznie ustalony, Jednostka uwzględnia zasadę ostrożnej wyceny i nie wydłuża nadmiernie okresu rozliczenia, aby nie spowodować nieuzasadnionego aktywowania kosztów.

b) Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów – dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany rok obrotowy zgodnie z zasadą współmierności.

W praktyce mogą to być przede wszystkim:

- koszty stanowiące ściśle oznaczone świadczenia przyjęte przez spółkę, lecz jeszcze nie będące zobowiązaniem,
- prawdopodobne koszty, których kwota lub data powstania zobowiązania z ich tytułu nie są jeszcze znane

Przy ich tworzeniu Spółka kieruje się zasadą istotności. Rozliczenia międzyokresowe bierne obejmują zwłaszcza przewidywane koszty:

- wypłat premii z zysku, nagród jubileuszowych,
- przewidywane koszty audytu

Bierne rozliczenia międzyokresowe nie występują na dzień bilansowy w Spółce.

33) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych oraz dotacji, których rozliczenie nastąpi w przyszłym okresie.

34) Kapitały własne

Kapitały własne są tworzone i wykazywane zgodnie z przepisami prawa. Na kapitały własne składają się:

- Kapitał zakładowy
- Kapitał zapasowy
- Zyski zatrzymane

➢ Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału zakładowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji.

➢ Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzy się z:

- nadwyżek, osiągniętych przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej, pozostałych po pokryciu kosztów emisji akcji,
- z dopłat akcjonariuszy,
- w wysokości 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał zapasowy nie osiągnie co najmniej 1/3 kapitału zakładowego,
- z podziału zysku za dany rok obrotowy – ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość

W kapitale zapasowym jest zawarty kapitał z aktualizacji dotyczący przeszacowania środków trwałych na 1 stycznia 1995, który został rozliczony na dzień przejścia na MSR.

➢ Zyski zatrzymane

Pozycja Zyski zatrzymane odzwierciedla
- nierozliczony wynik z lat poprzednich pozostający do decyzji Walnego Zgromadzenia
- efekty ewentualnych zmian zasad rachunkowości i błędów dotyczących lat poprzednich, a ujawnionych w bieżącym roku
- wynik roku bieżącego

35) Rezerwy

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne.

Spółka tworzy rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółka tworzy rezerwy na zobowiązania według następujących tytułów:

- rezerwy na świadczenia pracownicze,
- pozostałe rezerwy (np., naprawy gwarancyjne).

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych oraz pozostałych tytułów, ustalane są w wysokości własnych szacunków Spółki.
Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami zgodnymi z zalecanymi w Międzynarodowym Standardzie Rachunkowości nr 19. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, powoduje wykorzystanie rezerwy.
Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Spółkę w okresie gwarancji.

36) Kredyty bankowe

Kredyty prezentujemy w pasywach z podziałem na:
- kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada do 12 miesięcy od dnia bilansowego
- kredyty długoterminowe, dla których okres zapadalności wynosi powyżej 1 roku.
Na dzień bilansowy Spółka dzieli zobowiązania z tytułu kredytów na część krótkoterminową oraz długoterminową.

Na dzień bilansowy Spółka wycenia kredyty długoterminowe oraz inne zobowiązania nie zakwalifikowane do kategorii zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik w zamortyzowanym koszcie. Dla takich pozycji odsetki naliczane efektywną stopą procentową powiększają koszty finansowe.

Zobowiązanie krótkoterminowe to ta część kredytu i odsetki, które zostaną spłacone w ciągu najbliższego okresu. Kredyty krótkoterminowe, dla których termin spłaty przypada w jednej transzy po roku od momentu jego wykorzystania Jednostka wycenia w kwocie wymagającej zapłaty. Kredyt w rachunku bieżącym (overdraft) zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

37) Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Spółkę ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

38) Zamienne instrumenty dłużne

Nie wystąpiły.

39) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, ujmowane i wykazywane są wg kwot pierwotnie zafakturowanych. Termin wymagalności zobowiązań wynikających z zatrzymanych kaucji gwarancyjnych upływa po zakończeniu okresu gwarancji. W przypadku gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość zobowiązań jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne ceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie zobowiązań w związku z upływem czasu ujmowane jest jako koszt finansowy.

40) Zobowiązania z tytułu postępowania układowego.

Na dzień bilansowy Spółka nie posiada zobowiązań finansowych z tytułu postępowania układowego.

41) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń .

42) Płatności instrumentami kapitałowymi

Nie wystąpiły w 2012 roku.

43) Dotacje

Zgodnie z MSR 20 § 7 dotacji rządowych, łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej, nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, iż:

a) jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz
b) dotacje będą otrzymane.

Dotacje rządowe do aktywów łącznie z niepieniężnymi dotacjami wykazywanymi w wartości godziwej prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów.
Ewidencja środków trwałych pozwala na identyfikację wartości nabycia konkretnego środka oraz wartości otrzymanej dotacji.
Kwota amortyzacji majątku trwałego, który zostały sfinansowany dotacją odnoszona jest koszty w wartości netto tj w wartości pomniejszonej o otrzymaną dotację, z zachowaniem proporcji do wielkości amortyzacji.

44) Zysk przypadający na jedną akcję

Spółka w sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na postawie założenia, że dojdzie do konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

$$\textbf{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

Wyliczenie wskaźnika rozwodnionego zysku na jedną akcję:

$$\textbf{Rozwodniony zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk netto pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów mniejszościowych oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji skorygowana o liczbę akcji, która zostałaby wyemitowana w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe}}$$

45) Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segment działalności jest grupą aktywów i obszarów działań angażowanych w celu dostarczania produktów lub usług podlegających określonym rodzajom ryzyka i korzyściom różniącym się od rodzajów ryzyka i korzyści innych segmentów działalności. Podstawą wyodrębnienia kosztów segmentu są koszty, na które składają się koszty sprzedaży produktów klientom zewnętrznym oraz koszty transakcji realizowanych z innymi segmentami , które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu. Informacje dotyczące segmentów działalności sporządza się zgodnie z polityką rachunkowości przyjętą do sporządzania i prezentacji sprawozdania finansowego Spółki.
Spółka nie przypisuje aktywów i pasywów do poszczególnych segmentów, bowiem odnoszą się one wspólnie do wszystkich segmentów.

Spółka ujawnia przychody każdego segmentu objętego obowiązkiem sprawozdawczym. Przychody segmentu ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych oraz przychody segmentu pochodzące z transakcji realizowanych z innymi segmentami wykazuje się osobno. Segmentację branżową i geograficzną przedstawiono w rozdziale 4.

46) Prezentacja w Sprawozdaniu z Przepływów Pieniężnych oraz w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej udzielonych i zaciągniętych pożyczek w ramach Grupy i poza Grupę

Zgodnie z MSR 7 § 6 działalność inwestycyjna polega m.in. na nabywaniu i sprzedaży inwestycji krótkoterminowych nie zaliczonych do ekwiwalentów środków pieniężnych. Ponadto wg MSR 7 § 16 pożyczki udzielane stronom trzecim (inne niż pożyczki udzielane przez instytucje finansowe) stanowią rodzaj przepływów pieniężnych wynikających z działalności inwestycyjnej, stąd pożyczki udzielane przez Spółkę w ramach grupy i poza nią są klasyfikowane wraz ze spłatą i odsetkami w rachunku przepływów pieniężnych jako działalność inwestycyjna.
Natomiast działalność finansowa zgodnie z MSR 7 § 6 jest działalnością, w wyniku której zmianie ulega wysokość i struktura wniesionego kapitału własnego oraz zadłużenia jednostki gospodarczej. Wśród przepływów pieniężnych powstających w wyniku działalności finansowej (MSR 7 § 17) są wpływy z pożyczek hipotecznych oraz innych krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, stąd pożyczki zaciągnięte wraz z ich spłatą i odsetkami wykazuje się w rachunku przepływów pieniężnych w działalności finansowej.

47) Informacje ujawniane na temat podmiotów powiązanych

Spółka na dzień bilansowy prezentuje aktywa i pasywa z uwzględnieniem pozycji związanych z podmiotami powiązanymi zgodnie z przepisami Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Podmiot powiązany jest osobą lub jednostką związaną z jednostką, która sporządza sprawozdanie finansowe.
A) Osoba lub bliski członek rodziny tej osoby jest związany z jednostką sprawozdawczą, jeżeli ta osoba:
- sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą,
- ma znaczący wpływ na jednostkę sprawozdawczą; lub
- jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki sprawozdawczej lub jej jednostki dominującej.
B) Jednostka jest związana z jednostką, która sporządza sprawozdanie finansowe, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:
1) jednostka i jednostka sprawozdawcza są członkami tej samej grupy (co oznacza, że każda jednostka dominująca, zależna i współzależna jest związana z pozostałymi jednostkami),
2) jedna jednostka jest jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem innej jednostki (lub jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem członka grupy, której członkiem jest ta inna jednostka),
3) obydwie jednostki są wspólnymi przedsięwzięciami tego samego trzeciego podmiotu,
4) jedna jednostka jest wspólnym przedsięwzięciem trzeciej jednostki, a dana inna jednostka jest jednostką stowarzyszoną trzeciej jednostki,
5) jednostka jest programem świadczeń po okresie zatrudnienia na rzecz pracowników jednostki sprawozdawczej lub jednostki związanej z jednostką sprawozdawczą. Jeżeli jednostka sprawozdawcza jest sama w sobie takim programem, sponsorujący pracodawcy są również związani z jednostką sprawozdawczą,
6) jednostka jest kontrolowana lub wspólnie kontrolowana przez osobę, która:
a) sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą;
b) ma znaczący wpływ na jednostkę sprawozdawczą lub
c) jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki sprawozdawczej lub jej jednostki dominującej,
7) osoba, która sprawuje kontrolę lub współkontrolę nad jednostką sprawozdawczą ma znaczący wpływ na jednostkę lub jest członkiem kluczowego personelu kierowniczego jednostki (lub jednostki dominującej tej jednostki).

Jeśli pomiędzy podmiotami powiązanymi miały miejsce transakcje, Jednostka ujawnia informacje dotyczące istoty związku pomiędzy podmiotami powiązanymi. Jednostka w zakresie identyfikacji podmiotów powiązanych prezentuje jednostki, dla których jednostka dominująca jest akcjonariuszem/udziałowcem oraz podmioty, od których jednostka dominująca jest zależna zarówno w sposób pośredni jak i bezpośredni.

Na dzień bilansowy w Spółce FAMUR S.A. akcjonariuszem posiadającym bezpośrednio ponad 50% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu lub akcji w kapitale zakładowym była spółka TDJ S.A. z siedzibą w Katowicach.
Pan Tomasz Domogała jest podmiotem dominującym w stosunku do spółki TDJ S.A. co powoduje ,iż sprawuje pośrednią kontrolę nad większym pakietem akcji spółki FAMUR S.A.

48) Informacje na temat sezonowości

Działalność operacyjna spółki nie podlega sezonowości.

Zestawienie jednostek powiązanych na dzień 31.12.2012 roku:

Jednostki zależne od Spółki FAMUR SA

1. Nowosądecka Fabryka Urządzeń Górniczych NOWOMAG S.A. z siedzibą w Nowym Sączu – jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100,00% udziału w kapitale zakładowym.
2. OOO FAMUR ROSJA – jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100,00% udziału w kapitale zakładowym
3. Fabryka Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS S.A. z siedzibą w Tarnowskich Górach - jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100,00% udziału w kapitale zakładowym.
4. Fabryka Maszyn Górniczych PIOMA S.A. z siedzibą w Piotrkowie Trybunalskim – jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 100,00% udziału w kapitale zakładowym,
5. Polskie Maszyny Górnicze S.A. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 100,00% udziału w kapitale zakładowym
6. Famur Institute Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 100,00% udziału w kapitale zakładowym.
7. Georyt Sp. z o. o. z siedziba w Katowicach jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 100,00% udziału w kapitale zakładowym
8. ZMG Glinik Sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 100,00 % udziału w kapitale zakładowym
9. DAMS GmbH z siedzibą w Goslar jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 100,00 % udziału w kapitale zakładowym
10. FHS DAMS Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, jednostka zależna, powiązana bezpośrednio 100 % udziału w kapitale zakładowym
11. REMAG SA z siedzibą w Katowicach, powiązana bezpośrednio 85,00 % udziału w kapitale zakładowym.
12. Famur India Mining Solutions - jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 99,99 % udziału w kapitale zakładowym
13. OOO FAMUR UKRAINA – jednostka zależna, powiązana bezpośrednio, 100,00% udziału w kapitale zakładowym

Pozostałe jednostki powiązane z FAMUR SA:

1. BP PROREM Sp. z o.o.
2. FM Glinik SA
3. Narzędzia i Urządzenia Wiertnicze „Glinik' Sp. z o.o.
4. Kuźnia „Glinik" Sp. z o.o.
5. Centrum Techniki Górniczej „Glinik" Sp. z o.o.(Nowokuźnieck-Rosja)
6. Fabryka Maszyn J.S. Czernych SA (Kisielewsk-Rosja)
7. „Stadmar" Sp. z o.o.
8. Zamet Industry SA
9. Zamet Budowa Maszyn SA
10. Polska Grupa Odlewnicza SA
11. Pioma – Odlewnia Sp. z o.o.
12. OŻ Śrem SA
13. PEMUG SA
14. PEMUG Montaż Sp. z o.o.
15. Zamet Budowa Maszyn Sp. z o.o.
16. TDJ SA
17. TDJ FINANCE Sp. z o.o.
18. TDJ ESTATE Sp. z o.o.
19. TLK 4 TDJ Finance Sp. z o.o. S.K.A.

Akcjonariusze Spółki FAMUR SA

Ostatni ustalony na dzień 28.06..2012 r. na Walnym Zgromadzeniu wykaz akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% głosów kształtuje się jak poniżej:

1. TDJ S.A. – z siedzibą w Katowicach – akcjonariusz Famur S.A., liczba akcji 343.226.896 szt., co stanowi 71,28% udziału w kapitale zakładowym
2. Tomasz Domogala – akcjonariusz FAMUR SA, liczba akcji 27.366.855, co stanowi 5,68% udziału w kapitale zakladowym
3. ING Otwarty Fundusz Emerytalny- z siedzibą w Warszawie – akcjonariusz FAMUR S.A., liczba akcji 30.000.000 szt., co stanowi 6,23% udziału w kapitale zakładowym

W okresie trzeciego kwartału Aviva OFE poinformował o zmniejszeniu stanu posiadania poniżej 5% głosów.
Zgodnie z raportem bieżącym nr 50/2012 Aviva OFE poinformował, iż po zawarciu transakcji zbycia akcji Famur S.A. w dniu 31 sierpnia 2012 r. i ich rozliczeniu na dzień 5 września 2012 roku Aviva OFE posiadał 23.921.391 sztuk akcji Emitenta, stanowiących 4,97% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 23.921.391 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 4,97% ogólnej liczby głosów. Przed rozliczeniem powyższych transakcji na dzień 4 września 2012r. Aviva OFE posiadał 24.678.214 sztuk akcji Famur S.A., stanowiących 5,13% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do 24.678.214 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 5,13% ogólnej liczby głosów. Stan posiadania pozostałych akcjonariuszy nie uległ zmianie od momentu przekazania ostatniego raportu okresowego.
Jednostką bezpośrednio sprawującą kontrolę wobec FAMUR S.A. jest obecnie TDJ S.A. natomiast Pan Tomasz Domogała jest podmiotem dominującym w stosunku do TDJ S.A. co powoduje, iż sprawuje on pośrednio kontrolę nad większym pakietem akcji FAMUR S.A.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi opisano w nocie 48.

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Przychody ze sprzedaży Spółki prezentują się następująco:

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
	PLN	PLN
Sprzedaż materiałów i towarów	179 462 064,52	79 791 231,56
Sprzedaż produktów	650 884 164,31	252 247 736,05
W tym, przychody z kontraktów długoterminowych	376 637 479,07	125 633 099,43
Razem	**830 346 228,83**	**332 038 967,61**
Pozostałe przychody operacyjne	64 191 308,21	20 605 107,77
Przychody finansowe	82 482 348,85	42 812 400,40
Przychody z działalności zaniechanej	0,00	66 691 789,19
Razem	**977 019 885,89**	**462 148 264,97**

4. SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI – BRANŻOWE I GEOGRAFICZNE

Segmenty branżowe

Dla celów zarządczych , Jednostka podzielona jest na dwa rodzaje działalności : [Działalność A] , [Działalność B] . Segmenty te są podstawą sporządzania przez Jednostkę raportowania odnośnie głównych segmentów branżowych. W ramach działalności Jednostki można wyróżnić następujące rodzaje działalności .
[Działalność A] – Maszyny górnicze
[Działalność B] – Systemy transportu
[Działalność C] – Usługi
[Działalność D] – Pozostała działalność

INFORMACJE O POSZCZEGÓLNYCH SEGMENTACH BRANŻOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W ROKU 2012 ZOSTAŁY ZAPREZENTOWANE PONIŻEJ

I -XII 2012	Maszyny górnicze	Systemy transportu	Usługi (z wyłączeniem usług świadczonych w ramach grupy)	Pozostała działalność (wraz z usługami świadczonymi w ramach grupy)	Razem
Przychody ze sprzedaży	**587 441 186,04**	**11 940 000,00**	**29 699 136,54**	**201 265 906,25**	**830 346 228,83**
kraj	339 415 524,14	11 940 000,00	29 699 136,54	180 503 560,15	561 558 220,83
eksport	248 025 661,90			20 762 346,10	268 788 008,00
Koszty ze sprzedaży	**415 857 609,67**	**12 170 709,47**	**24 951 883,69**	**185 888 205,67**	**638 868 408,50**
kraj	279 107 267,92	12 170 709,47	24 951 883,69	170 806 768,83	487 036 629,91
eksport	136 750 341,75			15 081 436,84	151 831 778,59
Zysk brutto na sprzedaży	**171 583 576,37**	**-230 709,47**	**4 747 252,85**	**15 377 700,58**	**191 477 820,33**
kraj	60 308 256,22	-230 709,47	4 747 252,85	9 696 791,32	74 521 590,92
eksport	111 275 320,15	0,00	0,00	5 680 909,26	116 956 229,41
Koszty zarządu i sprzedaży	**61 581 527,51**	**-82 801,87**	**1 703 794,08**	**5 519 073,04**	**68 721 592,76**
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	**110 002 048,86**	**-147 907,60**	**3 043 458,77**	**9 858 627,54**	**122 756 227,57**
Pozostałe przychody operacyjne					64 191 308,21
Pozostałe koszty operacyjne					111 904 090,77
Zysk z działalności operacyjnej					**75 043 445,01**
Przychody finansowe					82 482 348,85
Koszty finansowe					47 172 339,57
Zysk z działalności gospodarczej					**110 353 454,29**
Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia					
Zysk brutto					**110 353 454,29**
Podatek dochodowy					8 106 847,48
Działalność zaniechana					
Zysk netto w tym przypadający:					**102 246 606,81**

Spółka nie prezentuje informacji o amortyzacji, nakładach na środki trwałe, sumie aktywów i zobowiązaniach segmentu z uwagi na fakt, iż dane te nie są analizowane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji.

01.01.2012 - 31.12.2012
Działalność zaniechana

Nie wystąpiła.

INFORMACJE O POSZCZEGÓLNYCH SEGMENTACH BRANŻOWYCH WYSTĘPUJĄCYCH W ROKU 2011 ZOSTAŁY ZAPREZENTOWANE PONIŻEJ

I -XII 2011	Maszyny górnicze	Usługi (z wyłączeniem usług świadczonych w ramach grupy)	Pozostała działalność (wraz z usługami świadczonymi w ramach grupy)	Razem
Przychody ze sprzedaży	**209 187 986,75**	**31 414 463,32**	**91 436 517,54**	**332 038 967,61**
kraj	195 090 376,34	31 414 463,32	88 886 760,51	315 391 600,17
eksport	14 097 610,41		2 549 757,03	16 647 367,44
Koszty ze sprzedaży	**145 963 588,50**	**31 990 977,04**	**86 395 111,08**	**264 349 676,62**
kraj	141 891 997,36	31 990 977,04	84 715 966,02	258 598 940,42
eksport	4 071 591,14		1 679 145,06	5 750 736,20
Zysk brutto na sprzedaży	**63 224 398,25**	**-576 513,72**	**5 041 406,46**	**67 689 290,99**
kraj	57 248 155,50	-576 513,72	4 170 794,49	56 792 659,75
eksport	6 357 204,15	0,00	870 611,97	10 896 631,24
Koszty zarządu i sprzedaży	**37 697 383,57**	**-343 744,81**	**3 005 925,53**	**40 359 564,29**
Zysk na sprzedaży (wynik segmentu)	**25 527 014,68**	**-232 768,91**	**2 035 480,93**	**27 329 726,70**
Pozostałe przychody operacyjne				20 605 107,77
Pozostałe koszty operacyjne				35 201 955,32
Zysk z działalności operacyjnej				**12 732 879,15**
Przychody finansowe				42 812 400,40
Koszty finansowe				22 480 823,25
Zysk z działalności gospodarczej				**33 064 456,30**
Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia				
Zysk brutto				**33 064 456,30**
Podatek dochodowy				714 602,95
Działalność zaniechana				66 691 789,19
Zysk netto w tym przypadający:				**99 041 642,54**

01.01.2011 - 31.12.2011
Działalność zaniechana

Wynik na działalności zaniechanej wynosił 66 691 789,19 zł i stanowił kwotę dywidendy otrzymanej od PGO SA w 2011 roku.

Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Rosji, Unii Europejskiej i Państw pozostałych. Działalność produkcyjna wszystkich segmentów branżowych prowadzona jest na terenie Polski.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu Grupy , niezależnie od kraju pochodzenia sprzedawanych produktów lub usług.

SEGMENTACJA GEOGRAFICZNA PRZYCHODÓW

	Przychody ze sprzedaży struktura terytorialna Za okresu 01/01/2012 - 31/12/2012 w zł	Przychody ze sprzedaży struktura terytorialna Za okresu 01/01/2011 - 31/12/2011 w zł
Polska	561 558 220,83	315 391 600,17
Rosja i WNP	180 900 546,94	8 537 177,00
Unia Europejska	15 601 806,74	7 787 553,03
Pozostałe kraje europejskie	120 482,17	
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	72 165 172,15	322 637,41
Razem	**830 346 228,83**	**332 038 967,61**
Eksport razem	268 788 008,00	16 647 367,44
Kraj	561 558 220,83	315 391 600,17

5. KOSZTY RESTRUKTURYZACJI

W 2011 i 2012 roku Spółka nie poniosła kosztów restrukturyzacji.

6. ZYSK NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Zysk na działalności operacyjnej na dzień 31.12.2012 roku wynosił 75 043 445,01 zł i został osiągnięty po uwzględnieniu następujących kosztów:

KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	NOTA	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
		PLN	PLN
a) amortyzacja		62 358 060,40	41 307 316,77
- amortyzacja wartości niematerialnych		5 710 911,12	4 028 166,25
- amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych		56 647 149,28	37 279 150,52
b) zużycie materiałów i energii		372 509 642,66	154 030 246,32
c) usługi obce		116 947 191,92	48 669 276,46
d) podatki i opłaty		2 519 464,23	1 888 771,74
e) wynagrodzenia		51 884 907,84	42 862 560,12
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia		12 263 870,61	9 386 025,64
g) pozostałe koszty rodzajowe		7 485 406,93	8 432 120,16
Koszty według rodzaju, razem		**625 968 544,59**	**306 576 317,21**
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych		**- 32 541 815,33**	**- 31 004 567,21**
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)		**- 53 126 389,11**	**- 49 672 053,96**
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)		**- 11 317 610,23**	**- 4 450 850,38**
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)		**- 57 403 982,53**	**- 35 908 713,91**
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów		**471 578 747,39**	**185 540 131,75**

7. KOSZTY ZATRUDNIENIA

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu i wynagrodzeniach w Spółce (z uwzględnieniem zarządu):

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Pracownicy umysłowi	369	296
Pracownicy fizyczni	420	416
Pracownicy na urlopach wychowawczych	2	2
Razem	**790**	**714**

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
	PLN	PLN
Spółka poniosła następujące koszty zatrudnienia:	**64 148 778,45**	**51 555 036,89**
Wynagrodzenia	51 884 907,84	42 862 560,12
Składki na ubezpieczenie społeczne	9 301 623,99	7 203 601,64
Inne świadczenia pracownicze	2 962 246,62	2 182 424,00

8. INNE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

INNE PRZYCHODY OPERACYJNE	NOTA	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
		PLN	PLN
a) rozwiązane rezerwy (z tytułu)		-	4 662 978,07
- na świadczenie pracownicze		-	711 446,52
- pozostałe		-	3 951 531,55
b) pozostałe, w tym:		63 824 178,50	15 942 129,70
- rozwiązane odpisy aktualizujące należności		39 150 656,09	3 391 524,45
- uzysk z likwidacji środka trwałego		450 477,33	610 241,51
- przychód z tyt. zwrotu kombajnów		-	228 421,33
- uzyski z napraw gwarancyjnych		969 744,10	1 283 481,49
- uzysk z demontażu zwróconych kombajnów		266 732,13	570 647,26
- złomowanie		1 800 865,46	1 232 467,89
- odszkodowania		19 725 282,16	7 307 675,35
- otrzymane upusty, rabaty		4 610,08	20 291,85
- inne		1 455 811,15	1 297 378,57
Inne przychody operacyjne, razem		**63 824 178,50**	**20 605 107,77**

INNE KOSZTY OPERACYJNE	NOTA	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
		PLN	PLN
a) utworzone rezerwy (z tytułu)		**69 949 017,28**	**2 917 566,16**
- na świadczenia pracownicze		7 753 961,73	1 222 398,94
- na naprawy gwarancyjne		13 543 235,45	1 588 837,52
- na ryzyko procesowe		40 374 567,00	-
- pozostałe		8 277 253,10	106 329,70
b) pozostałe, w tym:		**28 934 539,20**	**25 651 278,72**
- koszty napraw gwarancyjnych		14 267 451,98	12 268 005,58
- poniesione koszty reklamacji		959 160,69	218 053,89
- koszty reklamacji zakończonych zafakturowane		4 911 567,43	7 955 549,67
- koszty demontażu zwróconych kombajnów		130 306,75	43 468,01
- likwidacja środków trwałych		3 125 944,35	1 704 237,73
- kary, grzywny, odszkodowania		288 485,73	403 184,14
- należności umorzone		-	29 231,41
- złomowanie		346 768,24	558 366,41
- odprawy z tytułu zwolnień		22 200,00	21 527,40
- inne		4 882 654,03	2 449 654,48
Inne koszty operacyjne, razem		**98 883 556,48**	**28 568 844,88**

9. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
	PLN	PLN
1. Przychody finansowe z tytułu dywidend i udziałów w zyskach	46 941 846,19	34 520 193,35
2. Odsetki	19 609 327,61	3 418 818,41
a) od pożyczek w tym	66 012,51	1 073 795,25
- od jednostek powiązanych	66 012,51	1 073 795,25
b) pozostałe	19 543 315,10	2 345 023,16
3. Zysk ze zbycia inwestycji	-	-
4. Aktualizacja wartości inwestycji	-	-
5. Inne	15 931 175,05	4 873 388,64
a) pozostałe, w tym	15 931 175,05	4 873 388,64
- rozliczanie kontraktów termin.	8 287 286,45	53 958,38
- wycena bilansowa instrumentów fin.	3 352 294,09	221 385,48
- inne	4 291 594,51	4 598 044,78
PRZYCHODY FINANSOWE RAZEM	**82 482 348,85**	**42 812 400,40**

Koszty finansowe	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
	PLN	PLN
1. Koszty finansowe z tytułu odsetek	18 111 046,33	10 747 130,01
a) od kredytów i pożyczek	14 280 396,19	10 129 198,15
- w tym od jednostek powiązanych	7 511 276,33	3 474 967,62
b) pozostałe odsetki	3 830 650,14	617 931,86
2. Strata ze zbycia inwestycji	297 800,04	63 216,24
3. Aktualizacja wartości inwestycji	5 011 297,09	-
4. Inne koszty finansowe	23 752 196,11	11 670 477,00
a) ujemne różnice kursowe	3 100 158,73	6 795 466,09
b) utworzone rezerwy i odpisy	15 858 926,41	481 430,10
d) rozliczanie kontraktów terminowych	-	132 508,41
e) wycena bilansowa instrumentów finansowych	-	391 801,75
f) pozostałe	4 793 110,97	3 869 270,65
KOSZTY FINANSOWE RAZEM	**47 172 339,57**	**22 480 823,25**

10. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI ZANIECHANEJ

W 2012 roku nie wystąpiła działalność zaniechana.

W roku 2011 wystąpiła działalność zaniechana. W dniu 06 września 2011 nastąpiło wydanie dywidendy przez FAMUR SA na rzecz Akcjonariuszy w postaci Akcji Zamet Industry SA oraz Akcji PGO SA w wartości wynikającej z ksiąg rachunkowych Famur S.A. Cena nabycia Akcji Zamet Industry SA oraz cena nabycia Akcji PGO SA wynosiły: dla Akcji Zamet Industry SA146.766.898,71 zł zaś dla Akcji PGO SA 97.541.364,44zł.

Na skutek powyższego zdarzenia zaprezentowano w sprawozdaniu finansowym jako wynik na działalności zaniechanej przychody z tytułu dywidend otrzymane od PGO S.A. w kwocie 66.691.789,19 zł.

W okresie porównawczym – rok 2010, działalność zaniechaną stanowią przychody z tytułu dywidendy otrzymanej od Zamet Industry SA w kwocie 110.000,- zł.

Przychody z tytułu otrzymanych dywidend są dla spółki przychodem niepodatkowym.

Rachunek zysków i strat	Za okres 01.01.2012 – 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 – 31.12.2011
	PLN	PLN
Działalność zaniechana		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	**0,00**	**0,00**
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	**0,00**	**0,00**
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (I-II)	**0,00**	**0,00**
VI. Zysk (strata) na sprzedaży (III-IV-V)	**0,00**	**0,00**
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VI+VII-VIII)	**0,00**	**0,00**
X. Przychody finansowe	0,00	66 691 789,19
XI. Koszty finansowe	0,00	0,00
XII. Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	0,00	0,00
XIII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (IX+X-XI+/-XII)	**0,00**	**66 691 789,19**
XIV. Odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	0,00	0,00
XV. Nadwyżka udziału jednostki przejmującej w aktywach netto jednostki zależnej nad kosztem połączenia	0,00	0,00
XVI. Zysk (strata) brutto (XIII-XIV+XV)	**0,00**	**66 691789,19**
XVII. Podatek dochodowy	0,00	0,00
XVIII. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00
XIX. Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej	**0,00**	**66 691 789,19**
XXI. Zysk netto, w tym przypadający:	**0,00**	**66 691 789,19**
XXII. akcjonariuszom podmiotu dominującego	**0,00**	**66 691 789,19**
XXIII. akcjonariuszom mniejszościowym	**0,00**	**0,00**

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY - DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	Za okres 01.01.2012 – 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 – 31.12.2011
1. Zysk (strata) brutto	0,00	66 691 789,19
2. Korekty konsolidacyjne	0,00	0,00
3. Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)	0,00	-66 691 789,19
- Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego	0,00	-66 691 789,19
9. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	0,00	0,00

Kwota przepływów środków pieniężnych netto, które można przyporządkować do działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej działalności zaniechanej.

Przepływy z działalności inwestycyjnej zaniechanej wynosiły 66 691 789,19 zł za rok 2011.

11. PODATEK DOCHODOWY

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	NOTA	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
		PLN	PLN
1. Zysk (strata) brutto		**110 353 454,29**	**99 756 245,49**
2. Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów)		11 254 206,96	- 94 057 307,28
- Przychody nie stanowiące przychodu podatkowego		- 221 221 485,30	- 179 596 560,16
- Przychody stanowiące przychód podatkowy		109 430 858,86	9 273 991,46
- Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów		212 156 905,17	90 939 369,00
- koszty zarachowane w latach ubiegłych stanowiące koszt uzyskania przychodu		- 89 112 071,77	- 14 674 107,58
3. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym		121 607 661,25	5 698 938,21
4. Odliczenia		29 461 624,39	475 000,00
- pozostałe		29 461 624,39	475 000,00
5. Podstawa opodatkowania		92 146 036,86	5 223 938,21
6. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:		**17 507 772,00**	**992 548,00**
- wykazany w rachunku zysków i strat za okres bieżący		17 507 772,00	992 548,00

RÓŻNICE POMIĘDZY NOMINALNĄ A EFEKTYWNĄ STAWKĄ PODATKOWĄ	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
Wynik finansowy brutto	110 353 454,29	33 064 456,30
Podatek dochodowy 19%	20 967 156,32	6 282 246,70
Trwałe różnice przychodów nie będących przychodami i kosztów nie będących kosztami według przepisów podatkowych	-31 316 868,63	-29 303 388,16
Różnice z tytułu korzystania ze zwolnienia w podatku dochodowym z tytułu działalności gospodarczej na terenie strefy	-36 368 967,21	0,00
Wynik brutto skorygowany o różnice trwałe	42 667 618,45	3 761 068,14
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	8 106 847,48	714 602,95

PODATEK DOCHODOWY ODROCZONY, WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT:	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
	PLN	PLN
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	- 9 400 924,52	- 277 945,05
Podatek dochodowy odroczony, razem	**- 9 400 924,52**	**- 277 945,05**

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym . Podatek dotyczący zagranicznych jurysdykcji nie występuje .

12. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Na dzień 31.12.2012 roku nie występują aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.

13. DYWIDENDY

- Dnia 14.05.2012 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Georyt Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podziale zysku netto za rok obrotowy 2011 . Mocą powyższej uchwały zysk netto w kwocie 1 063 065,70 zł przeznaczono na wypłatę dywidendy spółce FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniu 10.05.2012 r.
- Dnia 27.04.2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Polskie Maszyny Górnicze S.A. podjęło uchwały, na mocy których postanowiono część zysku netto za rok obrotowy 2011 w kwocie 3 784 791,98 zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy spółce FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniach 10.05.2012 i 16.05.2012.
- Dnia 15.05.2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Fabryki Maszyn Górniczych PIOMA SA podjęło uchwałę o podziale zysku netto za rok obrotowy 2011 . Mocą powyższej uchwały zysk netto w kwocie 8 506 192,29 zł został przeznaczony na wypłatę dywidendy spółce FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniu 29.05.2012 r.
- Dnia 27.04.2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Nowosądeckiej Fabryki Urządzeń Górniczych Nowomag SA podjęło uchwałę o przeznaczeniu zysku netto za rok obrotowy 2011 w wysokości 10 899 509,69 na wypłatę dywidendy dla FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniu 10.05.2012 r.
- Dnia 27.04.2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Fabryki Zmechanizowanych Obudów Ścianowych FAZOS SA podjęło uchwały na mocy których postanowiono zysk netto za rok obrotowy 2011 w kwocie 22 688 157,33 zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy spółce FAMUR SA. Dywidenda została uregulowana w dniu 10.05.212 r.
- W dniu 07.11.2012 wpłynęła do spółki dywidenda pieniężna od Zamet Industry SA w wysokości 129,20 zł.

14.ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
	PLN	PLN
Zysk netto danego roku dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję podlegający podziałowi między akcjonariuszy jednostki dominującej	102 246 606,81	32 349 853,35
Zysk netto danego roku dla działalności zaniechanej	-	66 691 789,19
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości zysku rozwodnionego przypadającego na jedną akcję	102 246 606,81	99 041 642,54

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011
	PLN	PLN
Średnia ważona liczba akcji podmiotu dominującego wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	481 500 000,00	481 500 000,00
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku rozwodnionego na jedną akcję	481 500 000,00	481 500 000,00

	Za okres 01.01.2012 - 31.12.2012 PLN	Za okres 01.01.2011 - 31.12.2011 PLN
Zysk netto danego roku podlegający podziałowi między akcjonariuszy jednostki dominującej	102 246 606,81	32 349 853,35
Zysk netto z działalności kontynuowanej dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję, po wyłączeniu wyniku na działalności zaniechanej	102 246 606,81	32 349 853,35
Zysk z działalności kontynuowanej wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości zysku rozwodnionego przypadającego na jedną akcję, po wyłączeniu wyniku na działalności zaniechanej	102 246 606,81	32 349 853,35

Zysk netto na jedną akcję zwykłą dla działalności kontynuowanej	0,21	0,07
Zysk netto na jedną akcję zwykłą dla działalności zaniechanej	0,21	0,14

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku lub straty, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (licznik), przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących (mianownik) w ciągu danego okresu.
Dla celów obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję, kwotami przypadającymi na zwykłych akcjonariuszy jednostki z tytułu:

a) zysku lub straty z kontynuowanej działalności przypadającego na jednostkę dominującą oraz
b) zysku lub straty przypadającego na jednostkę dominującą

są kwoty z pozycji a) i b) skorygowane o wartość dywidend uprzywilejowanych po opodatkowaniu, różnice z tytułu rozliczenia akcji uprzywilejowanych oraz o inne podobne wpływy akcji uprzywilejowanych zaklasyfikowanych jako instrumenty kapitałowe.

15. ZABEZPIECZENIA NA MAJĄTKU SPÓŁKI

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	Stan na 31.12.2012 PLN Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie	Stan na 31.12.2011 PLN Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie
Nieruchomości	7 738 986,25	69 348 551,00
Środki trwałe	42 581 289,09	52 204 157,03
Zapasy	5 750 000,00	5 750 000,00
Akcje	186 780 251,21	-
Razem	**242 850 526,55**	**127 302 708,03**

16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r.

	a koszty zakończonych prac rozwojowych	c nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		d inne wartości niematerialne, w tym:		Wartości niematerialne, razem
			- oprogramowanie komputerowe		nakłady na wartości niematerialne	
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	13 321 701,39	7 079 177,75	7 079 177,75	12 606 965,83	5 461 164,12	33 007 844,97
b) zwiększenia (z tytułu)	394 900,00	40 502,41	40 502,41	5 893 959,91	4 164 747,23	6 329 362,32
- nabycie	394 900,00	40 502,41	40 502,41	5 893 959,91	4 164 747,23	6 329 362,32
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	112 553,60	112 553,60	2 697 656,68	1 596 435,28	2 810 210,28
- sprzedaży	-	-	-	992 500,00	-	992 500,00
- likwidacji	-	112 553,60	112 553,60	108 721,40	-	221 275,00
- inne	-	-	-	1 596 435,28	1 596 435,28	1 596 435,28
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	13 716 601,39	7 007 126,56	7 007 126,56	15 803 269,06	8 029 476,07	36 526 997,01
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	4 546 710,56	4 430 637,11	4 430 637,11	1 911 371,89	-	10 888 719,56
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	2 437 532,90	2 193 152,16	2 193 152,16	1 425 688,90	-	6 056 373,96
- sprzedaży	-	-	-	310 983,33	-	310 983,33
- likwidacji	-	112 553,60	112 553,60	44 921,40	-	157 475,00
- rozliczenie aportu	-	-			-	-
- inne	2 437 532,90	2 305 705,76	2 305 705,76	1 781 593,63	-	6 524 832,29
- przed wejściem do grupy	-	-	-	-	-	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	6 984 243,46	6 623 789,27	6 623 789,27	3 337 060,79	-	16 945 093,52
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	**6 732 357,93**	**383 337,29**	**383 337,29**	**12 466 208,27**	**8 029 476,07**	**19 581 903,49**

ZMIANY WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 r.

	a koszty zakończonych prac rozwojowych	c nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		d inne wartości niematerialne, w tym:		Wartości niematerialne, razem
			- oprogramowanie komputerowe		nakłady na wartości niematerialne	
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	6 542 961,98	3 462 916,76	3 147 607,23	10 564 327,90	9 293 457,76	20 570 206,64
b) zwiększenia (z tytułu)	6 778 739,41	3 616 440,99	3 931 750,52	7 025 763,29	1 150 831,72	17 420 943,69
- nabycie	6 846 500,05	4 474 294,23	4 474 294,23	6 164 549,41		17 485 343,69
- inne	- 67 760,64	- 857 853,24	- 542 543,71	861 213,88	1 150 831,72	- 64 400,00
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	180,00	180,00	4 983 125,36	4 983 125,36	4 983 305,36
- inne	-	180,00	180,00	4 983 125,36	4 983 125,36	4 983 305,36
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	13 321 701,39	7 079 177,75	7 079 177,75	12 606 965,83	5 461 164,12	33 007 844,97
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	3 013 375,44	3 216 006,11	3 033 670,21	55 638,48	-	6 285 020,03
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	1 533 335,12	1 214 631,00	1 396 966,90	1 855 733,41	-	4 603 699,53
- inne	1 429 559,06	2 144 980,96	2 144 980,96	1 029 205,59	-	4 603 745,61
- przed wejściem do grupy	103 776,06	- 930 349,96	- 748 014,06	826 527,82	-	- 46,08
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	4 546 710,56	4 430 637,11	4 430 637,11	1 911 371,89	-	10 888 719,56
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	**8 774 990,83**	**2 648 540,64**	**2 648 540,64**	**10 695 593,94**	**5 461 164,12**	**22 119 125,41**

17. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 r.

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	28 383 942,27	81 500 576,98	191 230 551,97	5 037 032,30	9 366 226,72	315 518 330,24
b) zwiększenia (z tytułu)	-	1 726 449,36	107 732 224,94	1 600 318,28	252 475,20	111 311 467,78
- zakupu	-	1 726 449,36	8 796 648,22	1 600 318,28	252 475,20	12 375 891,06
- wytworzenie w ramach własnej produkcji	-	-	45 458 895,38	-	-	45 458 895,38
- inne, leasing finansowy	-	-	53 476 681,34	-	-	53 476 681,34
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	20 117 888,34	253 404,61	309 624,56	20 680 917,51
- sprzedaży	-	-	2 332 809,18	253 404,61	244 434,16	2 830 647,95
- likwidacji	-	-	17 785 079,16	-	65 190,40	17 850 269,56
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	28 383 942,27	83 227 026,34	278 844 888,57	6 383 945,97	9 309 077,36	406 148 880,51
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	8 585 691,38	63 856 446,14	2 308 850,07	2 902 553,38	77 653 540,97
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	3 381 322,51	38 967 839,44	820 813,35	1 238 929,29	44 408 904,59
- zwiększeń	-	3 381 322,51	55 825 647,14	954 785,82	1 548 179,71	61 709 935,18
- zmniejszeń z tyt. likwidacji	-	-	14 654 955,75	-	64 943,76	14 719 899,51
- zmniejszeń z tyt. Sprzedaży	-	-	2 202 724,45	133 972,47	244 434,16	2 581 131,08
- innych zmniejszeń	-	-	127,50	-	- 127,50	-
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	11 967 013,89	102 824 285,58	3 129 663,42	4 141 482,67	122 062 445,56
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	1 786 683,79	80 806,11	-	5 286,48	1 872 776,38
- zwiększenie	-	-	130 718,72	-	-	130 718,72
- zmniejszenie	-	628 760,85	78 168,23	-	1 358,34	708 287,42
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	1 157 922,94	133 356,60	-	3 928,14	1 295 207,68
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	**28 383 942,27**	**70 102 089,51**	**175 887 246,39**	**3 254 282,55**	**5 163 666,55**	**282 791 227,27**

ZMIANY ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 r.

	grunty(w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	28 789 355,98	27 048 702,71	91 958 048,38	4 193 263,59	2 772 472,76	154 761 843,42
b) zwiększenia (z tytułu)	-	56 946 844,84	122 572 701,86	1 518 249,10	6 641 397,45	187 679 193,25
- zakupu	-	55 926 770,89	72 460 811,75	1 518 249,10	6 641 397,45	136 547 229,19
- wytworzenie w ramach własnej produkcji	-		50 111 890,11	-	-	50 111 890,11
- inne	-	1 020 073,95	-	-	-	1 020 073,95
c) zmniejszenia (z tytułu)	405 413,71	2 494 970,57	23 300 198,27	674 480,39	47 643,49	26 922 706,43
- sprzedaży	405 413,71	1 585 163,78	17 888,84	512 211,37	-	2 520 677,70
- likwidacji	-	909 806,79	23 282 309,43	162 269,02	47 643,49	24 402 028,73
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	28 383 942,27	81 500 576,98	191 230 551,97	5 037 032,30	9 366 226,72	315 518 330,24
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	6 640 411,71	50 090 265,06	1 974 519,43	1 730 724,60	60 435 920,80
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	1 945 279,67	13 766 181,08	334 330,64	1 171 828,78	17 217 620,17
- zwiększeń	-	3 050 401,86	36 591 830,89	915 900,94	1 217 755,14	41 775 888,83
- zmniejszeń z tyt. likwidacji	-	108 024,20	22 807 760,97	162 269,02	45 926,36	23 123 980,55
- zmniejszeń z tyt. Sprzedaży	-	79 258,08	17 888,84	419 301,28	-	516 448,20
- innych zmniejszeń	-	917 839,91	-	-	-	917 839,91
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	8 585 691,38	63 856 446,14	2 308 850,07	2 902 553,38	77 653 540,97
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	3 153 890,82	92 987,07	-	8 460,04	3 255 337,93
- zmniejszenie	-	1 367 207,03	12 180,96	-	3 173,56	1 382 561,55
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	1 786 683,79	80 806,11	-	5 286,48	1 872 776,38
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	**28 383 942,27**	**71 128 201,81**	**127 293 299,72**	**2 728 182,23**	**6 458 386,86**	**235 992 012,89**

18. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Spółka nie posiada nieruchomości inwestycyjnych.

19. INWESTYCJE W JEDNOSTKI STOWARZYSZONE

Nie występują.

20. AKTYWA FINANSOWE

DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH	Na dzień 31/12/2012	Na dzień 31/12/2011
	PLN	PLN
Wartość udziałów i akcji spółek podlegających konsolidacji	339 511 078,08	317 976 078,08
Wartość udziałów i akcji spółek niepodlegających konsolidacji	16 872 292,11	19 465 097,14
Razem	356 383 370,19	337 441 175,22

Na wartość udziałów i akcji spółek podlegających konsolidacji składają się udziały/akcje w spółkach:
- Nowomag SA
- Fazos SA
- Remag SA
- Georyt Sp. z o.o.
- PMG SA
- Pioma SA
- ZMG Glinik Sp. z o.o.

Zestawienie jednostek powiązanych zaprezentowano we wprowadzeniu do sprawozdania na stronie 36.
Na wartość udziałów i akcji niepodlegających konsolidacji składają się udziały/akcje w spółkach: Dams GmbH, Famur Institute Sp. z o.o., OOO Famur Rosja, FHS Dams Sp. z o.o., OOO Famur Ukraina, Famur India Mining Solutions oraz pozostałe.

Spółka prezentuje w krótkoterminowych aktywach finansowych obligacje wyemitowane przez Katowicki Holding Węglowy SA. Na dzień bilansowy Spółka nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu lub do sprzedaży.

21. ZAPASY

Wartość zapasów po uwzględnieniu odpisów aktualizujących wynosi:

ZAPASY	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) materiały	30 045 986,57	26 593 233,85
b) półprodukty i produkty w toku	51 716 682,87	29 946 049,21
c) produkty gotowe	7 815 562,68	8 354 526,10
Zapasy, razem	**89 578 232,12**	**64 893 809,16**

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
Stan na początek okresu	2 620 703,67	3 815 194,10
a) zwiększenia (z tytułu)	8 058 338,85	1 000 453,12
- utworzenie odpisu	8 058 338,85	1 000 453,12
b) zmniejszenia (z tytułu)	1 054 680,67	2 194 943,55
- wykorzystanie	1 054 680,67	2 194 943,55
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	**9 624 361,85**	**2 620 703,67**

22. KONTRAKTY DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
Łączna kwota poniesionych kosztów i ujętych zysków (pomniejszonych o ujęte straty) na dzień bilansowy:	41 786 805,04	84 121 484,14
Minus faktury wystawione zgodnie z postępem prac na dzień bilansowy:	31 600 584,08	19 049 196,64
Zaliczki otrzymane na dzień 31.12.2012 z tyt. Kontraktów dług.	4 471 544,72	-
Ujęte w sprawozdaniu finansowym jako kwoty należne w ramach umowy o usługę budowlaną prezentowane w bilansie w należnościach z tyt. dostaw i usług	10 186 220,96	65 072 287,50
Kwoty przychodów z tytułu umów ujęte jako przychody za dany okres.		
	376 637 479,07	*125 633 099,43*

23. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

	Wartość godziwa składników aktywów oddanych w leasing Stan na koniec okresu 31.12.2012	Wartość godziwa składników aktywów oddanych w leasing Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
Należności z tytułu leasingu finansowego, płatne w okresie:	28 623 300,40	1 663 944,71
Do jednego roku	19 768 300,41	1 663 944,71
Od roku do pięciu lat	8 854 999,99	-
Minus: przychód do uzyskania w kolejnych okresach		
Wartość bieżąca minimalnych rat należnych rat leasingowych	28 623 300,40	1 663 944,71
W podziale na:		
Długoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie powyżej 12 m-cy)	8 854 999,99	-
Krótkoterminowe należności z tytułu leasingu finansowego (płatne w okresie do 12 m-cy)	19 768 300,41	1 663 944,71

Jednostka nie określa wartości rezydualnej wyrobów oddanych w użytkowanie na podstawie umów leasingu finansowego. Przepisy zawarte w MSR 17 zalecają stosowanie degresywnych metod podziału kosztów finansowych na poszczególne okresy leasingu. Jednostka stosuje metodę odwróconych okresów w celu ustalenia kwoty odsetek na poszczególne okresy leasingu i ujmuje ją w przychodach ze sprzedaży działalności podstawowej, zgodnie z opisanymi wyżej zasadami rachunkowości.

24. POZOSTAŁE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) od jednostek powiązanych	**22 305 187,41**	**31 906 702,10**
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	**17 342 762,31**	**25 247 914,56**
- do 12 miesięcy	17 342 762,31	25 247 914,56
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- inne	4 962 425,10	6 658 787,54
b) należności od pozostałych jednostek	**199 932 556,23**	**126 831 748,09**
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	169 694 462,53	112 169 811,26
- do 12 miesięcy	169 694 462,53	112 169 811,26
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	499 059,00	10 649 838,72
- inne	9 970 734,29	2 348 153,40
- z tytułu leasingu finansowego	19 768 300,41	1 663 944,71
Należności krótkoterminowe netto, razem	**222 237 743,64**	**158 738 450,19**
c) odpisy aktualizujące wartość należności	13 175 623,48	49 439 155,22
Należności krótkoterminowe brutto, razem	**235 413 367,12**	**208 177 605,41**

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	**17 342 762,31**	**25 247 914,56**
- od jednostek zależnych	17 342 762,31	25 247 914,56
b) inne, w tym:	**4 962 425,10**	**6 658 787,54**
- od jednostek zależnych	4 962 425,10	6 658 787,54
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych netto, razem	**22 305 187,41**	**31 906 702,10**
d) odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	8 700 545,09	6 555 774,46
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych brutto, razem	**31 005 732,50**	**38 462 476,56**

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
Stan na początek okresu	49 439 155,22	45 563 954,90
a) zwiększenia (z tytułu)	**5 016 934,13**	**7 922 893,06**
- należności przeterminowane	3 056 782,31	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	**41 280 465,87**	**4 047 692,74**
- wykorzystanie	2 129 709,78	690 516,85
- rozwiązanie	38 898 257,88	3 357 175,89
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	**13 175 623,48**	**49 439 155,22**

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (PRZETERMINOWANE-BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) do 1 miesiąca	30 332 832,24	9 956 753,36
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	688 505,25	4 488 466,61
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	518 613,51	3 871 157,30
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 793 774,70	362 577,12
e) powyżej 1 roku	3 517 956,18	3 835 646,19
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	**36 851 681,88**	**22 514 600,58**
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane	7 662 680,70	4 063 791,90
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	**29 189 001,18**	**18 450 808,68**

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	**1 480 393,26**	**2 949 135,39**
- przegląd kombajnu	-	1 363 897,45
- opłata za wieczyste użytkowanie	-	5 330,47
- ubezpieczenia	53 810,14	889 226,19
- opłaty	798 095,49	74 295,41
- dokumentacja, analizy, certyfikaty	373 459,17	385 618,32
- inne	255 028,46	230 767,55
b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe	**330 041,34**	**298 047,36**
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	**1 810 434,60**	**3 247 182,75**

Środki pieniężne

Gotówka oraz ich ekwiwalenty składają się ze środków pieniężnych w kasie oraz środków pieniężnych na lokatach bankowych. W związku z powyższym wartość księgowa tych aktywów odpowiada ich wartości godziwej.

25. KREDYTY I POŻYCZKI

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2012

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	25 000 000,00	2015-01-15	PLN	0,00	WIBOR + marża	weksel in blanco hipoteka kaucyjna na nieruchomościach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej zastaw rejestrowy na zapasach wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej oświadczenie o poddaniu się egzekucji pełnomocnictwo do rachunków bankowych
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	142 000 000,00	2015-12-31	PLN/ EUR	28 107 677,73	WIBOR + marża EURIBOR + marża	zastaw na akcjach oświadczenie o poddaniu się egzekucji
	w tym EUR	41 000 000,00			14 441 011,05		
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	36 026 147,00	2014-12-31	PLN	12 008 715,72	WIBOR + marża	zastaw rejestrowy na maszynach oświadczenie o poddaniu się egzekucji cesja praw z umowy ubezpieczenia maszyn stanowiących zabezpieczenie
Remag S.A.	Katowice	12 500 000,00	2013-02-28	PLN	12 500 000,00	WIBOR + marża	-
Remag S.A.	Katowice	43 000 000,00	2013-07-31	PLN	43 000 000,00	WIBOR + marża	-
Remag S.A.	Katowice	4 500 000,00	2013-01-31	PLN	1 500 000,00	WIBOR + marża	-
Remag S.A.	Katowice	11 500 000,00	2013-01-31	PLN	3 833 000,00	WIBOR + marża	-
Pioma S.A.	Piotrków Trybunalski	13 000 000,00	2013-01-31	PLN	4 333 000,00	WIBOR + marża	-
Pioma S.A.	Piotrków Trybunalski	2 600 000,00	2013-05-31	PLN	2 600 000,00	WIBOR + marża	-
Nowomag S.A.	Nowy Sącz	500 000,00	2013-05-31	PLN	500 000,00	WIBOR + marża	-
Remag S.A.	Katowice	11 300 000,00	2013-05-31	PLN	11 300 000,00	WIBOR + marża	-
Georyt Sp. z o.o.	Katowice	3 900 000,00	2013-05-31	PLN	3 900 000,00	WIBOR + marża	-
Remag S.A.	Katowice	15 000 000,00	2013-01-09	PLN	15 000 000,00	WIBOR + marża	-
Naliczone na dzień bilansowy odsetki od pożyczek					592 376,83		
					139 174 770,28		

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2012

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	142 000 000,00	2015-12-31	PLN/ EUR	56 215 355,58	WIBOR + marża EURIBOR + marża	zastaw na akcjach oświadczenie o poddaniu się egzekucji
	w tym EUR	41 000 000,00			28 882 022,26		
BANK NORDEA S.A.	Warszawa	36 026 147,00	2014-12-31	PLN	12 008 715,71	WIBOR + marża	zastaw rejestrowy na maszynach oświadczenie o poddaniu się egzekucji cesja praw z umowy ubezpieczenia maszyn stanowiących zabezpieczenie
Dams GMBH	Velbert Niemcy	3 371 280,00	2014-02-28	EUR	3 371 280,00	EURIBOR + marża	-
	w tym EUR	3 200 080,00			3 371 280,00		
Wycena kredytów/ pożyczek					319 575,43		
Razem					71 914 926,72		

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2011

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK BPH S.A.	KRAKÓW	14 797 000,00	22-05-2013	PLN	4 007 520,79	WIBOR + MARŻA	Hipoteka na nieruchomościach, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości stanowiących zabezpieczenie oświadczenie o poddaniu się egzekucji , pełnomocnictwo do rachunków bankowych.
BANK NORDEA S.A.	GDYNIA	80 000 000,00	31-12-2014	PLN	12 008 715,72	WIBOR + MARŻA	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy na maszynach, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
BANK NORDEA S.A.	GDYNIA	25 000 000,00	31-08-2013	PLN	10 616 266,79	WIBOR + MARŻA	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw na zapasach, cesja praw z umowy ubezpieczenia zapasów i nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, weksel in blanco, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego.
Georyt Sp. z o.o.	SIEMIANOWICE ŚL.	9 490 855,34	08-05-2012	PLN	9 490 855,34	WIBOR + MARŻA	
Remag SA	KATOWICE	70 270 720,55	31-07-2012	PLN	70 270 720,55	WIBOR + MARŻA	
PMG SA	KATOWICE	2 152 837,70	28-04-2012	PLN	2 152 837,70	WIBOR + MARŻA	
Pioma SA	PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	15 705 273,02	31-07-2012	PLN	15 705 273,02	WIBOR + MARŻA	
Nowomag SA	NOWY SĄCZ	1 302 081,10	31-07-2012	PLN	1 302 081,10	WIBOR + MARŻA	
Dams Sp. z o.o.	KATOWICE	3 000 560,00	28-04-2012	PLN	3 000 560,00	WIBOR + MARŻA	
Razem		221 719 327,71			128 554 831,01		

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK NA DZIEŃ 31/12/2011

Kredyty bankowe/Pożyczka	Siedziba	Kwota pobrania PLN	Termin spłaty	Oznaczenie waluty	kwota pozostała do spłaty PLN	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
BANK BPH S.A.	KRAKÓW	14 797 000,00	22-05-2013	PLN	1 541 354,31	WIBOR + MARŻA	Hipoteka na nieruchomościach, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, oświadczenie o poddaniu się egzekucji , pełnomocnictwo do rachunków bankowych.
BANK NORDEA S.A.	GDYNIA	82 000 000,00	31-12-2015	PLN	41 000 000,00	WIBOR + MARŻA	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw na akcjach, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
				EUR	47 336 538,46	EURIBOR + MARZA	
BANK NORDEA S.A.	GDYNIA	80 000 000,00	31-12-2014	PLN	24 017 431,43	WIBOR + MARŻA	Hipoteka na nieruchomościach, zastaw rejestrowy na maszynach, cesja praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości stanowiących zabezpieczenie, oświadczenie o poddaniu się egzekucji.
Wycena kredytów					209 384,82		
Razem		176 797 000,00			114 104 709,02		

26. OBLIGACJE ZAMIENNE NA AKCJE

Jednostka nie wyemitowała obligacji zamiennych na akcje .

27. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KAPITAŁOWYM

Spółka zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Spółki nie ulega zmianie.

Struktura kapitałowa spółki obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty ujawnione w nocie nr 26, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, i zysk zatrzymany.

28. PODATEK ODROCZONY

Pewne tytuły składnika aktywów i rezerwy na podatek odroczony zostały ujęte per saldo. Per saldo zaprezentowano utworzoną rezerwę na podatek dochodowy oraz aktyw na podatek dochodowy z tytułu przekształceń umów dzierżawy kombajnów w umowy leasingu finansowego. Poniżej zaprezentowano stany aktywu i rezerwy na podatek odroczony na dzień bilansowy w oparciu o najistotniejsze pozycje:

a) Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

ZMIANA STANU AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	**22 362 644,09**	**4 026 488,89**
odniesionych na wynik finansowy	**22 362 644,09**	**4 026 488,89**
- świadczenia na rzecz pracowników	3 293 786,76	1 301 610,00
- niewypłacone wynagrodzenia	-	284 761,53
- zobowiązania odsetkowe	61 265,15	-
- nie zrealizowane różnice kursowe	588 472,37	-
- odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	1 828 626,52	497 933,70
- rezerwa na naprawy gwarancyjne	3 022 554,07	449 339,34
- inne	13 567 939,22	1 492 844,32
• rezerwa na ryzyko procesowe	10 649 129,07	-
• aktualizacja udziałów	952 146,45	-
• pozostałe	1 966 663,70	1 492 844,32

b) Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

STAN REZERWY Z TYTUŁU ODROCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
odniesionej na wynik finansowy	**17 506 162,13**	**8 570 931,46**
- rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową	8 749 929,16	8 285 879,59
- wynik na kontraktach długoterminowych	375 185,41	135 266,12
- pozostałe, w tym:	8 381 047,56	149 785,75
• leasing finansowy	6 865 875,53	-
• kary i odszkodowania	1 369 792,71	-
• inne	145 379,32	149 785,75

29. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

	Wartość bieżąca rat leasingowych Stan na koniec okresu 31.12.2012	Wartość bieżąca rat leasingowych Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, wymagalne w ciągu:	43 946 533,69	1 114 393,50
jednego roku	14 880 279,04	899 698,12
dwóch do pięciu lat	29 066 254,65	214 695,38
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań	43 946 533,69	1 114 393,50
Pomniejszona o kwoty wymagalne w ciągu 12 miesięcy (ujęte w zobowiązaniach krótkoterminowych)	14 880 279,04	899 698,12
Zobowiązanie wymagalne w okresie po 12 miesiącach	29 066 254,65	214 695,38

30. INNE ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

Na saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe oraz inne zobowiązania bieżące.

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) wobec jednostek powiązanych	**152 089 788,45**	**167 030 181,93**
- kredyty i pożyczki, w tym:	99 058 376,83	101 922 327,71
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	39 499 606,51	56 634 156,19
- do 12 miesięcy	39 499 606,51	56 634 156,19
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- zaliczki otrzymane na dostawy	10 778 019,51	-
- inne	2 753 785,60	8 473 698,03
b) wobec pozostałych jednostek	**131 182 756,06**	**84 262 978,87**
- kredyty i pożyczki, w tym:	40 116 393,45	26 632 503,30
- inne zobowiązania finansowe	14 880 279,04	899 698,12
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	53 791 035,40	32 555 654,46
- do 12 miesięcy	53 791 035,40	32 555 654,46
- powyżej 12 miesięcy	-	-
- zaliczki otrzymane na dostawy	9 708 811,00	14 130 290,94
- z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń	7 911 008,03	3 806 488,10
- z tytułu wynagrodzeń	3 349 344,30	3 173 785,16
- inne	1 425 884,84	3 064 558,79
Zobowiązania krótkoterminowe, razem	**283 272 544,51**	**251 293 160,80**

Zdaniem zarządu Spółki wartość księgowa zobowiązań finansowych jest zbliżona do ich wartości godziwej.

31. REZERWY

ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	**4 747 046,36**	**3 412 558,07**
b) stan na koniec okresu	**8 624 419,05**	**4 747 046,36**
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	3 871 580,15	2 624 840,38
- rezerwy na świadczenia emerytalne	823 464,02	2 086 365,51
- rezerwa na inne świadczenia pracownicze	3 929 374,88	35 840,47

ZMIANA STANU KRÓTKOTERMINOWEJ REZERWY NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	**2 103 532,61**	**1 282 832,94**
b) stan na koniec okresu	**6 783 097,97**	**2 103 532,61**
- rezerwa na świadczenia pracownicze	3 885 224,83	4 364,23
- rezerwa na świadczenie emerytalne	54 639,48	253 204,13
- rezerwa na nagrody jubileuszowe	747 035,27	552 742,18
- rezerwa na urlopy	2 096 198,39	1 293 222,07

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	**368 589,32**	**447 933,87**
b) stan na koniec okresu	**11 253 419,93**	**368 589,32**
-naprawy gwarancyjne	5 813 142,81	368 589,32
- pozostałe	5 440 277,12	-

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH (WG TYTUŁÓW)	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
	PLN	PLN
a) stan na początek okresu	**7 415 529,38**	**9 444 045,46**
stan na koniec okresu	**74 131 292,95**	**7 415 529,38**
- gwarancje i reklamacje	10 095 036,53	1 996 354,57
- rezerwa na ryzyko procesowe	56 048 047,75	
- rezerwa na pozostałe koszty	7 988 208,67	5 419 174,81

32. KAPITAŁ PODSTAWOWY

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji w szt.	Data rejestracji
A	imienne		432 460 830	
B	zwykłe na okaziciela		49 039 170	19.09.2006
Liczba akcji razem			481 500 000	
Kapitał zakładowy, razem			4 815 000,00	
Wartość nominalna jednej akcji = 0,01			0,01 zł	

	Stan na koniec okresu 31.12.2012	Stan na koniec okresu 31.12.2011
Liczba akcji w szt.	481 500 000	481 500 000

33. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ ICH WARTOSCI NOMINALNEJ

W roku 2006 spółka Famur S.A . przeprowadziła publiczną subskrypcję akcji zwykłych na okaziciela serii B. W związku z tym kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, pomniejszony o koszty emisji, wynosi 143 210 tys. zł

34. ZYSKI ZATRZYMANE

Na kwotę zysków zatrzymanych w wysokości 108 801 869,16 zł składa się :

- zysk roku bieżącego w wysokości 102 246 606,81 zł oraz

- zysk roku 2010 spółki Famur Sp. z o.o. w wysokości 6 555 262,35 zł

35. SPRZEDAŻ SPÓŁEK ZALEŻNYCH

W 2012 roku nie wystąpiła sprzedaż spółek zależnych.

36. POŁĄCZENIE SPÓŁEK

Nie wystąpiło połączenie spółek w 2012 roku.

W dniu 02 listopada 2011 roku nastąpiło połączenia spółek FAMUR S.A.- spółki przejmującej oraz Famur Sp. z o.o. –spółki przejmowanej poprzez przeniesienie całego majątku Famur Sp. z o.o. na FAMUR S.A. Połączenia dokonano metodą łączenia udziałów.

37. INSTRUMENTY FINANSOWE

Spółka posiada na dzień 31.12.2012 r. pochodne instrumenty finansowe typu forward zabezpieczające kursy walut.

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Dzień zakończenia transakcji	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg. kursu terminowego	Wartość rynkowa transakcji zabezpieczających na dzień 31.12.2012	Zabezpieczane ryzyko
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2013	49 111 056,60	872 201,61	Ryzyko walutowe
Forward – sprzedaż EUR	II kwartał 2013	63 434 350,80	1 793 545,87	Ryzyko walutowe
Forward – sprzedaż EUR	IV kwartał 2013	3 805 500,00	85 541,35	Ryzyko walutowe
		116 350 907,40	2 751 288,83	

Instrumenty finansowe w podziale na klasy na dzień 31.12.2012 i 31.12.2011

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Akcje i udziały nie objęte konsolidacją	16 922 292,11	19 515 097,14	16 922 292,11	19 515 097,14
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności spełniające definicję instrumentów finansowych	264 013 623,24	189 391 412,00	264 013 623,24	189 391 412,00
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45 322 253,38	2 326 925,44	45 322 253,38	2 326 925,44
Razem aktywa finansowe	**326 258 168,73**	**211 233 434,58**	**326 258 168,73**	**211 233 434,58**
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	71 914 926,72	114 104 709,02	71 914 926,72	114 104 709,02
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	29 066 254,65	214 695,38	29 066 254,65	214 695,38
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	139 174 770,28	128 554 831,01	139 174 770,28	128 554 831,01
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	151 692 997,17	149 547 603,53	151 692 997,17	149 547 603,53
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	14 880 279,04	899 698,12	14 880 279,04	899 698,12
Razem zobowiązania finansowe	**406 729 227,86**	**393 321 537,06**	**406 729 227,86**	**393 321 537,06**

Wartości godziwe zostały podane na bazie różnych technik wyceny, nie opierających się o obserwowane dane rynkowe.

Instrumenty finansowe w podziale na kategorie wartości bilansowe na dzień 31.12.2012 i 31.12.2011

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	
	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	16 922 292,11	19 515 097,14
Pożyczki udzielone i należności własne	264 013 623,24	189 391 412,00
Środki pieniężne	45 322 253,38	2 326 925,44
Razem aktywa finansowe według kategorii	326 258 168,73	211 233 434,58
Pozostałe zobowiązania, w tym:	406 729 227,86	393 321 537,06
- zobowiązania handlowe oraz pozostałe	151 692 997,17	149 547 603,53
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	211 089 697,00	242 659 540,03
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	43 946 533,69	1 114 393,50
Razem zobowiązania finansowe według kategorii	406 729 227,86	393 321 537,06

38. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Ryzyko kredytowe

01.01.2012 - 31.12.2012

Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości	
			<360 dni	>360 dni
Należności z tytuł dostaw i usług	187 037 224,84	155 348 917,14	31 688 307,70	0,00
Pozostałe należności finansowe	76 976 398,40	76 976 398,40	0,00	0,00
Razem	264 013 623,24	232 325 315,54	31 688 307,70	-

01.01.2011 - 31.12.2011

Struktura wiekowa należności finansowych	Wartość nominalna należności	Należności nieprzeterminowane, które nie utraciły wartości	Należności przeterminowane, które nie utraciły wartości	
			<360 dni	>360 dni
Należności z tytuł dostaw i usług	137 417 725,82	119 773 017,68	17 522 100,09	122 608,05
Pozostałe należności finansowe	51 973 686,18	51 973 686,18	0,00	0,00
Razem	189 391 412,00	171 746 703,86	17 522 100,09	122 608,05

Ryzyko związane z płynnością

01.01.2012 - 31.12.2012

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1–2 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	93 290 641,91	93 271 767,47	18 874,44
Kredyty i pożyczki	211 089 697,00	139 174 770,28	71 914 926,72
Pozostałe zobowiązania finansowe	102 348 888,95	33 770 569,38	68 578 319,57
Razem	406 729 227,86	266 217 107,13	140 512 120,73

01.01.2011 - 31.12.2011

Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	Zobowiązania wymagalne w okresie	
		<360 dni	1–2 lat
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	89 189 810,65	89 110 024,57	79 786,08
Kredyty i pożyczki	242 659 540,03	128 554 831,04	114 104 708,99
Pozostałe zobowiązania finansowe	61 472 186,38	30 402 583,76	31 069 602,62
Razem	393 321 537,06	248 067 439,37	145 254 097,69

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

31.12.2012

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN wynik finansowy		CZK/PLN wynik finansowy		USD/PLN wynik finansowy		Inne/PLN wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%	Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45 322 253,38	5 016 061,09	317 184,10	-317 184,10	0,00	0,00	184 312,87	-184 312,87	109,14	-109,14
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	264 013 623,24	63 565 881,22	6 320 583,42	-6 320 583,42	7 017,60	-7 017,60	9 815,06	-9 815,06	19 172,00	-19 172,00
Zobowiązania finansowe	-43 946 533,69	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-151 692 997,17	-4 982 653,08	-488 135,96	488 135,96	-422,86	422,86	0,00	0,00	-9 706,49	9 706,49
Kredyty i pożyczki	-211 089 697,00	-44 371 280,00	-4 437 128,00	4 437 128,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

31.12.2011

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa PLN	Wartość narażona na ryzyko PLN	EUR/PLN wynik finansowy		CZK/PLN wynik finansowy		USD/PLN wynik finansowy		Inne/PLN wynik finansowy	
			Kurs EUR/PLN +10%	Kurs EUR/PLN -10%	Kurs CZK/PLN +10%	Kurs CZK/PLN -10%	Kurs USD/PLN +10%	Kurs USD/PLN -10%	Kurs inne/PLN +10%	Kurs inne/PLN -10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 326 925,44	1 602 255,73	77 587,04	-77 587,04	9 763,22	-9 763,22	2 580,19	-2 580,19	70 295,13	-70 295,13
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	189 391 412,00	34 916 934,09	2 649 625,09	-2 649 625,09	78 401,66	-78 401,66	33 686,57	-33 686,57	154 134,24	-154 134,24
Zobowiązania finansowe	-1 114 393,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-149 547 603,53	-3 281 243,91	-280 602,50	280 602,50	0,00	0,00	-2 665,88	2 665,88	-44 768,94	44 768,94
Kredyty i pożyczki	-242 659 540,03	-41 000 000,00	-4 100 000,00	4 100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

31.12.2012

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik		Ryzyko walutowe wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN + 100 pb w EUR	- 100 pb w PLN - 100 pb w EUR	+ 10%	- 10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45 322 253,38	453 222,53	-453 222,53	501 606,11	-501 606,11
aktywa finansowe	16 922 292,11	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	264 013 623,24	0,00	0,00	6 356 588,08	-6 356 588,08
Zobowiązania finansowe	-43 946 533,69	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-151 692 997,17	0,00	0,00	-498 265,31	498 265,31
Kredyty i pożyczki	-211 089 697,00	0,00	0,00	-4 437 128,00	4 437 128,00

31.12.2011

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej wpływ na wynik		Ryzyko walutowe wpływ na wynik	
		+ 100 pb w PLN + 100 pb w EUR	- 100 pb w PLN - 100 pb w EUR	+ 10%	- 10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 326 925,44	23 269,25	-23 269,25	160 225,57	-160 225,57
aktywa finansowe	19 515 097,14	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	189 391 412,00	0,00	0,00	3 491 693,41	-3 491 693,41
Zobowiązania finansowe	-1 114 393,50	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-149 547 603,53	0,00	0,00	-328 124,39	328 124,39
Kredyty i pożyczki	-242 659 540,03	0,00	0,00	-4 100 000,00	4 100 000,00

39. ZYSKI/STRATY NETTO ORAZ PRZYCHODY/KOSZTY Z TYTUŁU INTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Zyski lub straty netto z tytułu instrumentów finansowych w podziale na kategorie	Wartość bilansowa	
	31.12.2012	31.12.2011
Zyski lub straty netto dotyczące aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	371 490,52	400 036,73
Zyski lub straty netto dotyczące udzielonych pożyczek	66 012,51	-2 372 973,59
Zyski lub straty netto dotyczące należności i zobowiązań handlowych	502 800,64	971 201,52
Zyski lub straty netto dotyczące zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu (z wyłączeniem zobowiązań handlowych)	-113 437,33	-13 239 735,32
Zyski/straty dotyczące środków pieniężnych	194 255,33	296 962,18
Razem zyski lub straty netto z tytułu instrumentów finansowych	**1 021 121,67**	**-13 944 508,48**

40. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Struktura środków pieniężnych na początek i koniec okresu	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
a) środki pieniężne razem (stan na początek okresu)	2 326 925,44
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	2 326 925,44
b) środki pieniężne razem (stan na koniec okresu)	45 322 253,38
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	45 322 253,38
Zmiana stanu środków pieniężnych	42 995 327,94
Środki pieniężne z działalności operacyjnej	179 420 420,00
Środki pieniężne z działalności inwestycyjnej	-76 407 318,73
Środki pieniężne z działalności finansowej	-60 017 773,33

Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	58 253 549,94
Razem	58 253 549,94

Wydatki na nabycie aktywów finansowych	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
w jednostkach powiązanych, w tym:	24 964 580,82
- wydatki na podwyższenie kapitału w spółkach zależnych	3 429 580,82
- wydatki na zakup udziałów ZMG Glinik Sp. z o.o.	21 535 000,00
RAZEM	24 964 580,82

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ	96 601 502,70
1. Stan zobowiązań operacyjnych na początek okresu /1.1 – 1.2 do 1.6./	119 343 434,22
1.1. stan zobowiązań na początek okresu	365 612 565,20
1.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na początek okresu	-2 495 197,45
1.3. stan zobowiązań finansowych na początek okresu	-1 114 393,50
1.4. stan kredytu na początek okresu	-242 659 540,03
2. Stan zobowiązań operacyjnych na koniec okresu /2.1 – 2.2 do 2.7./	215 944 936,92
2.1. stan zobowiązań na koniec okresu	384 591 368,88
2.2. stan zobowiązań inwestycyjnych na koniec okresu	-1 387 851,11
2.3. stan zobowiązań finansowych na koniec okresu	-43 946 533,69
2.4. stan kredytu na koniec okresu	-211 089 697,00
2.5. zmiana stanu kompensat	87 777 649,84

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU NALEŻNOŚCI	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
ZMIANA STANU NALEŻNOŚCI	-107 433 004,51
1. Stan należności na początek okresu	160 361 842,29
1.1. stan należności długoterminowych na początek okresu	1 623 392,10
1.2. stan należności krótkoterminowych na początek okresu	158 738 450,19
2. Stan należności na koniec okresu	267 794 846,80
1.1. stan należności długoterminowych na koniec okresu	22 452 621,16
1.2. stan należności krótkoterminowych na koniec okresu	222 237 743,64
1.3.zmiana stanu kompensat	23 104 482,00

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ZAPASÓW	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
ZMIANA STANU ZAPASÓW	-24 684 422,96
1. Stan zapasów na początek okresu	64 893 809,16
1.1. stan zapasów na początek okresu	64 893 809,16
2. Stan zapasów na koniec okresu	89 578 232,12
2.1. stan zapasów na koniec okresu	89 578 232,12

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU REZERW	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
ZMIANA STANU REZERW	86 157 532,23
1. Stan rezerw na początek okresu	14 634 697,67
1.1. stan rezerw na początek okresu	23 205 629,13
1.2. podatek odroczony-korekta zysku netto	-8 570 931,46
2. Stan rezerw na koniec okresu	100 792 229,90
2.1. stan rezerw na koniec okresu	118 298 392,03
2.2. podatek odroczony-korekta zysku netto	-17 506 162,13

SPECYFIKACJA DO ZMIANY STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012
	PLN
ZMIANA STANU ROZLICZEŃ MIĘDZYOKRESOWYCH	-634 867,62
1. Różnica /aktywa/	-1 118 224,96
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	646 862,53
stan długoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	1 765 087,49
2. Różnica /aktywa/	1 436 748,15
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	3 247 182,75
stan krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	1 810 434,60
3. Różnica /pasywa/	-953 390,81
stan innych rozliczeń międzyokresowych na początek okresu	34 689 245,12
stan innych rozliczeń międzyokresowych na koniec okresu	33 735 854,31

41. DOTACJE

Prezentowane w bilansie w pozostałych zobowiązaniach - rozliczeniach międzyokresowych, środki o wartości 32 942 759,17 Spółka otrzymała w latach 2010-2012 jako dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w związku z realizacją inwestycji obejmującej rozbudowę oraz modernizację istniejącego przedsiębiorstwa.

Otrzymane dotacje dotyczą sfinansowania aktywów podlegających amortyzacji i podlegają rozliczeniu poprzez korektę zmniejszenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych dofinansowanych dotacją.

42. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Razem zobowiązania warunkowe i gwarancje:	116 379 275,12
W tym:	
- udzielone gwarancje, w tym:	10 183 522,72
- przetargowe	7 727 134,47
- dobrego wykonania kontraktu	1 946 611,27
- pozostałe	509 776,98
- poręczenie i weksle na rzecz instytucji finansowych	11 006 652,40
- poręczenie na rzecz spółki zagranicznej	
- wykup wierzytelności	95 189 100,00

43.INFORMACJA O ZNACZĄCYCH TRANSAKCJACH Z KLIENTAMI

Istotne transakcje z klientami, w przypadku gdy przychody z tymi kontrahentami stanowią 10% i więcej łącznych przychodów, zostały opisane w sprawozdaniu z działalności FAMUR SA.

44. WYNAGRODZENIE INSTRUMENTAMI KAPITAŁOWYMI SPÓŁKI

Nie dotyczy

45. PROGRAM ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH

Nie dotyczy.

46. KOREKTA BŁĘDU

Nie występuje.

47. INFORMACJE DODATKOWE

1. Od dnia 01.01.2012 FAMUR SA rozpoczęła korzystanie z pomocy publicznej w postaci zwolnienia z podatku od dochodów z tytułu prowadzenia działalności na terenie specjalnej strefy ekonomicznej w oparciu o udzielone w dniu 23.09.2008 roku zezwolenie.
2. W dniu 13 luty 2012 ustanowiony został na rzecz Nordea Bank Polska SA z siedzibą w Gdyni. zastaw rejestrowy na należących do FAMUR SA akcjach REMAG SA, jako zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego udzielonego FAMUR SA przez Nordea Bank SA, przeznaczonego na zakup akcji REMAG SA.
3. W dniu 15 luty 2012r. powołana została Spółka OOO FAMUR Ukraina z siedzibą na Ukrainie. W dniu 6 marca 2012 spółka została zarejestrowana w wymaganych prawem urzędach. FAMUR S.A. obejmuje 100% udziałów Spółki.
4. W dniu 3 kwietnia 2012 FAMUR SA podpisał list intencyjny ze spółką Fabryka Maszyn „GLINIK" S.A. z siedzibą w Gorlicach dotyczący nabycia udziałów Zakładu Maszyn Górniczych „Glinik" sp. z o.o. z siedzibą w Gorlicach. W dniu 28 maja 2012r. Emitent podpisał ze spółką

Fabryka Maszyn „GLINIK" S.A. umowę nabycia 46.500 udziałów, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki Zakład Maszyn Górniczych „Glinik" sp. z o.o. za cenę 16.000.000 zł. Ustalona przez strony cena sprzedaży udziałów uległa zwiększeniu w związku z ugodą zawarta przez ZMG Glinik Sp. z o.o.. Cena nabycia udziałów przez FAMUR SA od Fabryki Maszyn Glinik SA została zwiększona o kwotę stanowiącą 50 % kwoty ugody pomniejszonej o koszty jej zawarcia tj. 5.535 tys. zł. Podstawowa działalność Zakładu Maszyn Górniczych „Glinik" sp. z o.o. obejmuje produkcję maszyn i urządzeń dla górnictwa węgla kamiennego. Spółka Zakład Maszyn Górniczych „Glinik" sp. z o.o. w miesiącu lutym zawarła z wierzycielami układ, który z dniem 17 marca br. został prawomocnie zatwierdzony.

5. Sąd Okręgowy w Katowicach, wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2012 roku, w sprawie z powództwa FAMUR SA przeciwko KOPEX SA zasadził zapłatę kwoty w wysokości 40.262 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami postępowania, tytułem zapłaty kary umownej przewidzianej postanowieniami umowy o współpracy z dnia 11 stycznia 2008 roku, przewidującej dostawę urządzeń o wartości 50% kwoty kontraktu podpisanego przez KOPEX SA z odbiorcą chińskim.
   Wyrok nie był prawomocny. Apelacja KOPEX SA od wyroku z dnia 26 kwietnia 2012 roku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Katowicach. Tym samym zgodnie z wyrokiem pierwszej instancji KOPEX SA zobowiązany został do zapłaty na rzecz FAMUR kwoty odszkodowania.
   W dniu 09.11.2012 na rachunek bankowy FAMUR SA wpłynęła kwota 56.048 tys. tytułem zapłaty zasadzonej kwoty głównej wraz z odsetkami i kosztami procesu. W IV kwartale rozwiązano odpisy aktualizujące należności w związku z zapłatą odszkodowania przez Kopex S.A., miało to neutralny wpływ na wynik operacyjny ponieważ na całość otrzymanej kwoty głównej utworzono rezerwę..
6. Z dniem10 maja 2012 roku Rada Nadzorcza odwołała z Zarządu FAMUR SA Pana Jarosława Fotygę pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu, nie podając powodów odwołania.
7. W dniu 28 czerwca 2012 w siedzibie FAMUR SA odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Zgodnie z uchwałą nr 7 podjętą w tym dniu, zysk netto spółki FAMUR SA w wysokości 99.042 tys. za rok obrotowy 2011 przeznaczony został w całości na kapitał zapasowy spółki.

48. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

1. Spółka KOPEX SA poinformowała raporcie bieżącym nr 131/2012 FAMUR SA, iż po zapoznaniu się z treścią pisemnego uzasadnienia wyroku z dnia 08.11.2012 r. podejmie decyzję w przedmiocie wniesienia skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego, a ewentualne uwzględnienie tej skargi skutkować może obowiązkiem zwrotu uiszczonych przez KOPEX SA kwot. W związku z powyższym utrzymano utworzone w księgach z tego tytułu rezerwy w kwocie 56 048 047,75 zł.

2. W 2013 roku następuje zwiększenie udziału Famur S.A. w kapitale zakładowym Remag S.A. poprzez wykup kolejnych akcji spółki REMAG SA W kolejnych okresach spowoduje to przesunięcie wyniku generowanego przez Remag S.A. przypisanego akcjonariuszom mniejszości do wyniku przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej.

49. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Transakcje z jednostką dominującą

za okres od 01.01.12 do 31.12.12	Sprzedaż usług	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ S.A.	230 107,88	16 547,36	-	4 319 269,8	-	-	-	442 927,50	22 455,73
Razem	**230 107,88**	**16 547,36**		**4 319 269,8**	**-**	**-**	**-**	**442 927,50**	**22 455,73**

za okres od 01.01.11 do 31.12.11	Sprzedaż usług	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
TDJ S.A.	161 649,09	-	12 416,67	2 210 372,48	-	-	-	51 552,05	17 757,32
Razem	**161 649,09**	**-**	**12 416,67**	**2 210 372,48**	**-**	**-**	**-**	**51 552,05**	**17 757,32**

Transakcje z jednostkami zależnymi

za okres od 01.01.12 do 31.12.12	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
FMG PIOMA S.A.	97 661,39	2 321 475,55	515 485,00	157 783,18	335 163,00	2 072 972,15	1 021 923,14	-	-	7 029 888,15	264 437,97
NOWOMAG SA	698 436,36	1 356 135,27	4 099 443,10	61 526,05	7 800,00	46 040 777,35	201 971,62	-	7 650,00	2 632 966,86	109 847,11
FAZOS S.A.	20 168,21	3 127 688,98	11 523 037,09	20 400,38	21 060,00	77 223 121,63	163 337,63	26 208,00	-	1 938 942,78	903 199,01
PMG S.A.	-	20 100,00	62 006 496,48	-	-	-	204 662,55	-	-	10 817 471,97	2 060,95
GEORYT Sp z o.o.	144,00	2 748 119,35	83 905,99	7 718,39	-	12 282 608,33	558 980,75	-	48 097,83	4 012 305,62	1 124 480,76
REMAG SA	9 426,00	3 562 771,33	41 013,00	275 792,93	24 960,00	2 583 484,40	5 066 871,70	-	92,00	88 769 567,11	244 350,01
FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o.	-	322 726,75	-	-	- 26 460,66	4 582 172,45	-	4 050 844,47	539 000,00	2 208 745,62	32 648,04
DAMS GMBH	14 938,69	4 500,00	9 714 020,12	-	-	4 235 854,29	-	-	-	3 850 553,89	13 032,89
ZMG GLINIK Sp. z o.o.	30 574 656,23	597 454,81	38 762,00	765 860,57	-	60 597 748,00	40 842,32	14 000,00	9 049,93	32 034 301,29	25 987 885,12
OOO FAMUR ROSJA	1 943 862,96	-	973 482,90	-	-	-	-	-	19 277,50	-	5 512 942,78
Razem	**33 359 293,84**	**14 060 972,04**	**88 995 645,68**	**1 289 081,50**	**362 522,34**	**209 618 738,60**	**7 258 589,71**	**4 091 052,47**	**623 167,26**	**153 294 743,29**	**34 194 884,64**

za okres od 01.01.11 do 31.12.11	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
FMG PIOMA S.A.	379 434,17	1 887 048,64	-	600 095,27	472 927,45	3 279 360,82	26 512,53	-	-	15 757 877,02	257 765,64
NOWOMAG SA	142 313,96	737 785,54	2 033 648,00	155 027,26	255 733,42	3 514 343,00	47 770,23	-	--	2 234 969,54	436 972,83
FAZOS S.A.	30 846,74	1 446 903,33	2 934 635,00	494 119,73	563 127,41	42 918 309,22	560 915,88	-	3 200,00	47 237 151,28	380 837,55
PMG S.A.	536 871,24	204 484,13	5 644 541,00	288 000,00	157 559,66	21 160,00	55 664,93	7 600,00	16 722,80	2 178 421,70	657 223,52
GEORYT Sp z o.o.	418 595,59	2 380 017,84	5 336 130,47	32 905,96	18 852,07	10 887 984,13	357 064,25	435 669,33	68 206,23	11 987 677,49	1 142 307,36
REMAG SA	524 440,79	1 282 443,48	-	236 619,20	253 051,53	1 301 016,17	2 733 141,89	35 838,64	842,75	70 271 428,96	290 342,41
FAMUR INSTITUTE Sp. z o.o.	-	408 744,99	-	-	17 009,65	8 187 490,66	13 588,93	439 574,73	-	1 467 232,03	32 479,68
DAMS GMBH	35 821,92	67 872,97	775 832,09		396,00	2 771 330,53	-	-	-	1 728 962,32	-
OOO FAMUR ROSJA	18 162,00	-	-	-	-	-	-	-	-	870,74	5 758 458,46
POZOSTAŁE	19 728,62	559 251,34	-	13 438,93	365,70	89 408,31	126 471,44	242 755,00	-	3 031 828,70	398 055,23
Razem	**2 106 215,03**	**8 974 552,26**	**16 724 786,56**	**1 820 206,35**	**1 739 022,89**	**72 970 402,84**	**3 921 130,08**	**1 161 437,70**	**88 971,78**	**155 896 419,78**	**9 354 442,68**

Transakcje z pozostałymi podmiotami powiązanymi

za okres od 01.01.12 do 31.12.12	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Zakup materiałów, usług	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
PIOMA - ODLEWNIA Sp. z o.o.	-	182 219,00	-	-	-	16 816 411,70	252 340,00	-	1 126 591,90	23 082,74
ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM S.A.	6 800,40	-	-	-	- 7 941,31	-	-	-	-	7 780,64
Polska Grupa Odlewnicza S.A.	-	17 244,31	-	-	-	-	-	-	-	1 235,21
ZAMET INDUSTRY SA	-	258 230,00	-	-	- 17 418,84	650 268,03	92 000,00	-	-	71 607,74
ZAMET BUDOWA MASZYN S.A.	-	-	-	-	-	1 585,00	-	-	-	-
FABRYKA MASZYN GLINIK SA	-	20 900,00	-	711 884,52	-	823 820,70	-	-	-	5 365,46
NARZEDZIA I URZĄDZENIE WIERTNICZE GLINIK Spółka z.o.o	-	-	-	-	-	270 383,50	-	-	23 726,70	-
KUŹNIA GLINIK	-	-	-	-	-	3 251 746,95	33 200,00	-	310 947,08	15 347,50
TL K4 Finance Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 623 392,10
PEMUG SA	-	26,94	10 708 973,40	-	-	299 122,96	23 713,30	1 796 506,36	9 809,98	8 008 233,85
POZOSTAŁE	-	310 590,73	1 890,00	-	-	538 652,61	20 419,51	149 739,07	252 322,00	191 697,41
Razem	**6 800,40**	**789 210,98**	**10 710 863,40**	**711 884,52**	**- 25 360,15**	**22 651 991,45**	**421 672,81**	**1 946 245,43**	**1 723 397,66**	**9 947 742,65**

za okres od 01.01.11 do 31.12.11	Sprzedaż materiałów	Sprzedaż usług	Sprzedaż wyrobów	Przychody finansowe	Pozostałe przychody operacyjne	Zakup materiałów, usług	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Pozostałe koszty operacyjne	Zobow. wb. podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych
PIOMA - ODLEWNIA Sp. z o.o.	-	176 238,19	-	-	49 919,04	4 339 038,91	7 682,43	21 950,00	-	535 840,81	22 615,67
ODLEWNIA ŻELIWA ŚREM S.A.	147 921,20	49 383,36	-	-	67 458,48	18 345,60	-	-	-	-	10 665,02
Polska Grupa Odlewnicza S.A.	-	40 607,74	-	-	3 264,55	-	-	-	-	-	1 346,67
ZAMET INDUSTRY SA	-	1 076 160,00	-	-	36 990,62	426 884,00	-	-	229,07	-	32 628,12
ZAMET BUDOWA MASZYN S.A.	-	3 600,00	-	-	38 405,88	-	-	-	-	-	5 818,47
FABRYKA MASZYN GLINIK SA	-	-	28 080 030,54	-	-	-	-	-	-	-	20 834 764,17
NARZEDZIA I URZĄDZENIE WIERTNICZE GLINIK Spółka z.o.o.	-	-	-	-	-	47 562,53	-	-	-	-	-
ZMG GLINIK Sp. z o.o.	540 564,05	1 000,00	1 932,00	47 332,65	27 166,70	8 790 612,79	-	-	-	10 447 143,22	73 281,28
TL K4 Finance Sp. z o.o.	-	-	-	217 727,39	1 623 392,10	-	-	-	1 623 392,10	6 571,86	1 623 392,10
PEMUG SA	-	2 224 589,75	17 228 967,00	-	189,15	320 843,85	-	-	-	60 604,06	8 108 673,01
POZOSTAŁE	-	7 224,80	-	-	35,00	1 584 764,40	-	-	-	32 050,15	484,15
Razem	**688 485,25**	**3 578 803,84**	**45 310 929,54**	**265 060,04**	**1 846 821,52**	**15 528 052,08**	**7 682,43**	**21 950,00**	**1 623 621,17**	**11 082 210,10**	**30 713 668,66**

50. WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I ORGANÓW NADZORU

Wynagrodzenia członków Zarządu i organów nadzoru Jednostki dominującej za okres od 01.01.2012 roku do 31.12.2012 roku zaprezentowane zostały w tabelach poniżej

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych osobom, zarządzającym Spółką FAMUR SA

Wynagrodzenie Zarządu	Netto / zł /
Łaski Waldemar	**656.886,56**
- FAMUR SA	491.824,56
- z tytułu pełnienia funkcji w radzie nadzorczej innych Spółek zależnych	165.062,00
Zawiszowska Beata	**203.905,83**
- FAMUR SA	161.028,83
- z tytułu pełnienia funkcji w radzie nadzorczej innych Spółek zależnych	42.877,00
Bednarz Ryszard*	**302.818,81**
- FAMUR SA	234.948,81
- z tytułu pełnienia funkcji w zarządzie innych Spółek zależnych	67.870,00
Tomecki Ireneusz	**385.642,21**
- FAMUR SA	381.311,21
- z tytułu pełnienia funkcji w radzie nadzorczej innych Spółek zależnych	4.331,00
Wojciechowski Adam	**324.889,67**
Fotyga Jarosław**	**17.671,54**
Razem	**1.891.814,62**

Pan Jarosław Fotyga został odwołany z funkcji Wiceprezesa Zarządu FAMUR SA z dniem 10-05-2012r.

*Ponadto Pan Ryszard Bednarz w 2012 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w spółce FAMUR INSTITUTE w kwocie 61.737,21 zł netto

**Ponadto Pan Jarosław Fotyga w 2012 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w spółce FAMUR SA w kwocie 199.601,04 zł netto

Informacja o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród wypłaconych osobom, nadzorującym Spółkę FAMUR SA

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	Netto / zł /
Domogała Jacek*	**116.740,00**
- z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej spółki FAMUR SA	97.140,00
- z tytułu pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej innych spółek zależnych	19.600,00
Domogała Tomasz*	**145.574,25**
Uhl Tadeusz	**97.140,00**
Osowski Jacek	**48.678,03**
Czesław Kisiel	**38.994,00**
Razem	**447.126,28**

*Ponadto Pan Jacek Domogała w 2012 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w kwocie 25.135,25 zł netto
*Ponadto Pan Tomasz Domogała w 2012 roku uzyskał wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenie w kwocie 20.238,63 zł netto

51. WYNAGRODZENIE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Spółka FAMUR SA zawarła w dniu 3 lipca 2012 roku umowę na usługi audytorskie z Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (obecnie: Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa), wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73 prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów. Informację o przedmiocie umowy oraz wysokości wynagrodzenia przedstawiono w sprawozdaniu Zarządu z działalności FAMUR SA za 2012 rok.